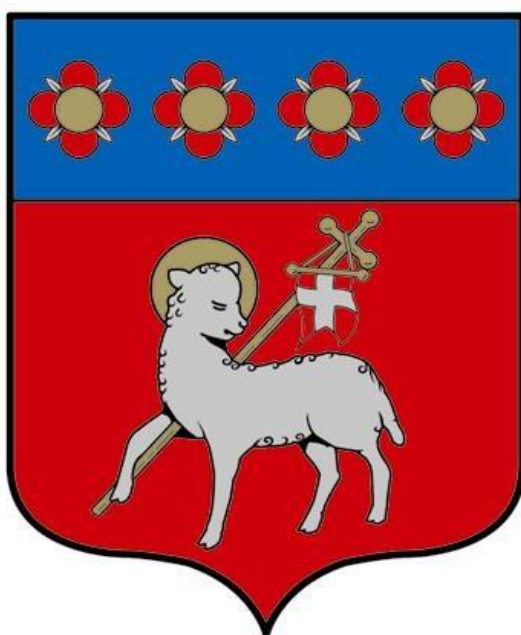

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Besenyszög Város Önkormányzata

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk.....	8
Célok.....	8
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása	10
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	12
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	31
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	48
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	53
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	58
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	63
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	65
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	66
1. A HEP IT részletei	66
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	66
Jövőképünk.....	67
Az intézkedési területek részletes kifejtése (kitöltése javasolt, opcionális).....	68
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	84
3. Megvalósítás	91
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	91
3.2 A megvalósítás folyamata.....	91
3.3 Monitoring és visszacsatolás	93
3.4 Nyilvánosság.....	93
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	94
4. Elfogadás módja és dátuma.....	96

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Besenyszög Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az Önkormányzat vállalja, hogy az

- elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését.
- Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

1. kép Besenyszög Város

Besenyszög, Jász-Nagykun-Szolnok megye szívében, Szolnoktól mintegy 20 km-re északra, a Millér nevű vízfolyás partján fekszik. A települést a Szolnok-Besenyszög közötti bekötőút kapcsolja a megyeszékhelyhez. Munkaerővonzás szempontjából és egyéb funkciók tekintetében Besenyszög Szolnok vonzásához tartozik. A napi 15-20 autóbusz-járatpár intenzív tömegközlekedési kapcsolatokra utal. Az 1910-es évek elején megfogalmazódott a Szolnok-Besenyszög-Kisköre-Tiszanána-Füzesabony helyiérdekű vasút építésének terve is, de erre az I. világháború kitörése miatt nem került sor.

¹ Gazdasági Program, Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió, Integrált Településfejlesztési Stratégia, Településrendezési Terv, Településszerkezeti Terv, Településfejlesztési Konceptió, Akcióterületi Terv.

Besenyszög a „Magyarország kistájainak katasztere” besorolása szerint az Alföld Közép-Tisza-vidékén fekszik, széles határa (13808 ha) két kistájra, a Szolnoki-ártérre és a Jászságra is kiterjed. Felszínét alapvetően a kifejezetten enyhe reliefű ártéri formák uralják, elhagyott folyómedrek, morotvák rendkívül gazdag hálózata ékesíti a vidéket. Éppen ez a vízhálózat adja a település egyedi adottságát, a Millércsatorna átszeli a települést, pihenési, tanulási, sportolási lehetőséget biztosítva az ökológiai folyosó mentén. A terület madárfaja és sziki növényvilága egyedülálló.

Besenyszög területe már a neolitikumban és a honfoglalás előtt is lakott volt. A település neve a Bessen nevű vízfolyással van kapcsolatban, mely elnevezés feltehetően a besenyő nép emlékét őrzi. A mai Besenyszög ugyanis négy középkori, elpusztult falu – Szög, Szentiván, Fokorú és Szászberek – helyén jött létre a XVIII. század második felében. A négy falu sorsa török hódoltság időszakában kezd közös lenni, s úgy tűnik, hogy ebben az időszakban mindvégig lakott helyek maradnak a falvak. Az 1670-80-as években azonban mindegyik települést lakatlan pusztaként említik az összeírások. Szög pusztát Eszterházy Károly egri püspök 1764-től, majd 1771-től jobbágysággal és kisnemesekkel telepítette be, melynek következményeként 1771-1774 között Szögből és Szentivánból új falu jött létre, melyet Besenyszögnek neveztek el. Ebben az időben a község és a hozzá tartozó földterületek a szatmári káptalan, az Orczy, Eszterházy, Halasi család, a Thalabér örökösök és Telek István birtokában, tulajdonában voltak. Az 1827-es összeírás szerint a település lakóinak száma ekkor 406 fő volt.

A falu 1871./18. tc. alapján kialakított nagyközség szervezeti formáját vette fel, és mint nagyközség Szászberek 1949-es elcsatolásáig állt fenn.

1948-ban kezdődött meg a termelőszövetkezetek kialakítása és az egyházi iskola államosítása. 1959-ben már 13 termelőszövetkezet működött a falu területén. Besenyszög aktív keresőinek többsége az 1990-es évek elejéig az agrárágazathoz kötődött. Az 1990-es években jelentős változások következtek be a társadalmi és a gazdasági életben. A szekunder és terciér ágazatok – az agráriumhoz kötődőkön kívül – más jelentős foglalkoztatói is megtalálhatók Besenyszögön, többek között 50 főt foglalkoztató női ruhagyár, és egy 100 alkalmazottnak munkát adó, a víz- és szennyvíztisztítás területén komplex szolgáltatásokat nyújtó vállalkozás is üzemel. A különböző nemzetgazdasági ágakban tevékenykedő vállalkozások jelentős mennyiségű munkahelyet képesek biztosítani a helyi lakosoknak. A település városias kiépítettségű infrastruktúra-hálózattal rendelkezik. **Folyamatos fejlődésének köszönhetően a köztársasági elnök 2013. július 15. napjával a 325/2013.(VII.10.) KE határozatával településünknek városi címet adományozott.**

Besenyszög Szolnoki járás városhiányos északkeleti térségében fekvő hat település legmeghatározóbb tagjaként, az összlakosságból több mint 40%-os, kiemelkedő értékkel részesedik. Ez a dominancia intézményfenntartó társulásaiban éppúgy megjelent, mint a fejlesztési együttműködésekben, Besenyszög mikrotérségi központként szervezi a körülötte elhelyezkedő községek és külterületek mindennapjait.

A település egyetlen műemlék jellegű épülete az 1783-86 között épült, késő barokk stílusú római katolikus templom, Eszterházy Károly egri püspök megbízásából, Francz József egri építőmester tervei alapján készült. Jellegzetes köztéri szobra Besenyszögnek az I. világháborús hősi emlékmű, melyet 1939-ben avattak fel.

2-3. kép Római Katolikus Templom

Besenyszög lakói büszkék a település kulturális hagyományaira: Wesniczky Antal két világháború közötti igazgató-tanító munkásságára, akiről Művelődési Ház és Könyvtár neveztek el. Továbbá dr. Varga Ferenc sportszervezői tevékenységére és a település szülöttére, Chiovini Ferenc festőművészre, aki a helyi általános iskola névadója lett.

Demográfiai jellemzők:

Az 1. számú táblázat adataiból leolvasható, hogy Besenyszög város lakosságának száma, mely az elmúlt 5 évben kis mértékben, de folyamatosan csökken, kivétel a 2019. év adatát.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	3 230	bázis év
2018	3 217	99,60%
2019	3 228	100,34%
2020	3 217	99,66%
2021	3 199	99,44%
2022	3 107	97,12%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az esélyegyenlőség különböző célcsoportjainak beazonosításához szükségünk van nem és kor szerinti adatokra (2. számú tábla). A férfiak aránya 49,95 %, a nők 50,05 %.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 642	1 645	3 287	49,95%	50,05%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)	39	36	75	2,28%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	220	209	429	6,69%	6,36%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	49	51	100	1,49%	1,55%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	980	885	1865	29,81%	26,92%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	115	100	215	3,50%	3,04%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	278	400	678	8,46%	12,17%

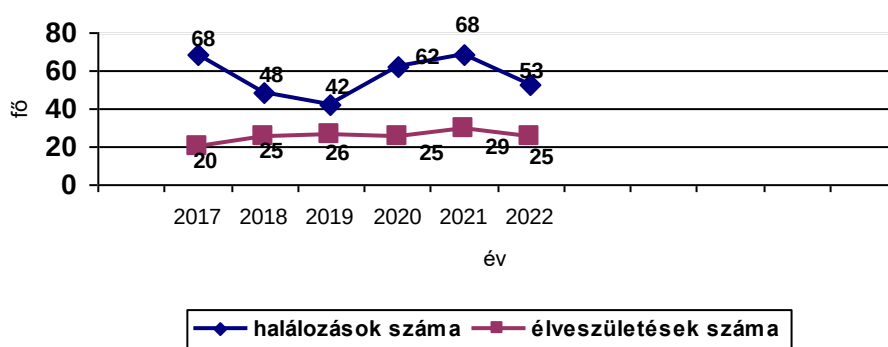
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Ha a férfiak és a nők arányát korcsoportos bontásban vizsgáljuk, megállapítható, hogy közel azonos arányban születtek a gyerekek. 18 éves kortól 64 éves korig a férfiak aránya magasabb. Az életkor emelkedésével a két nem közötti létszámkülönbség egyre nagyobb a nők javára.

Az aktív korúak (18 és 59 év közöttiek) aránya a település teljes népességén belül a legnagyobb (56,73%). Az esélyegyenlőség szempontjából talán a legkevésbé sérülékeny korcsoportról beszélhetünk, ugyanakkor nem szabad megfeledkeznünk azokról a terhekről, melyek ezekben az életévekben terhelik elsősorban a nőket. A gyermekvállalás után a munkaerő-piacra történő visszalépés nehézségei, gyermekekről és időskorú vagy beteg családtagokról való gondoskodás kötelezettsége, munkahely és családdal kapcsolatos teendők összehangolása stb. Mindezen terhek miatt kiemelt figyelmet szükséges fordítani a megfelelő munkaerő-piaci szolgáltatások hozzáférhetőségére, a lakhatás és családtervezés támogatására, valamint a gyermekek napközbeni ellátásához kapcsolódó szolgáltatásokra.

Évek óta a halálozások száma magasabb az élveszületések számánál, de ez a különbség 2017. évben, valamint a 2020.-2021. évi pandémia időszakában a legmagasabb. Az élveszületett gyermekek száma stagnál.

Halálozások és élveszületések száma 2017-2022. időszakban (3.számú tábla):

Forrás: Helyi adatgyűjtés

4. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	-15,67
2018	-8,38
2019	-5,28
2020	-11,17
2021	-12,47
2022	-10,63

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

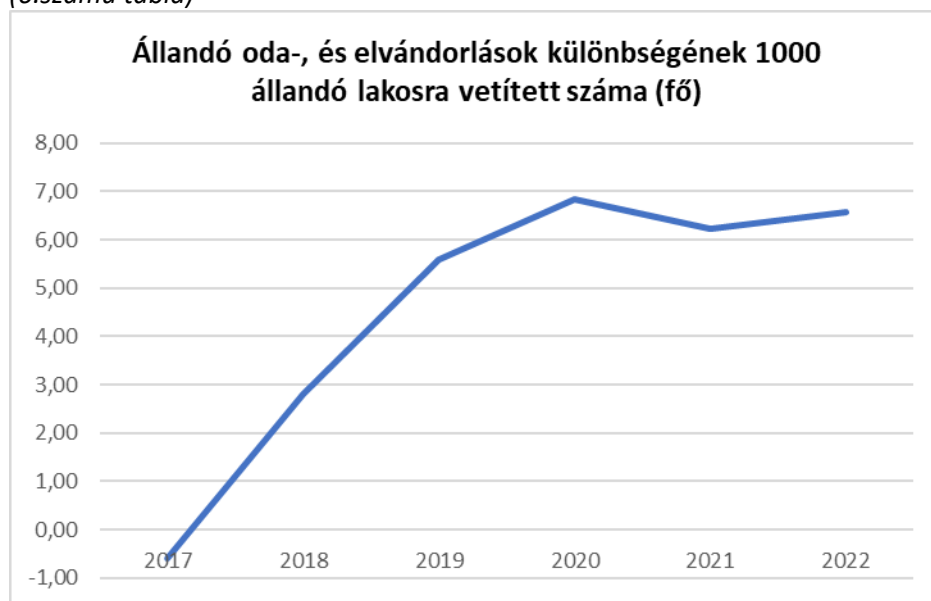
Az öregedési index a településünk előreagedését mutatja. Az öregedő népesség egyre inkább megkívánja az időseket érintő szociális- és egészségügyi szolgáltatások palettájának és kapacitásának fejlesztését településünkön.

5. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	648	444	145,95%
2018	646	434	148,85%
2019	669	427	156,67%
2020	678	429	158,04%
2021	680	432	157,41%
2022	672	419	160,38%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A település megtartó ereje növekszik, a pozitív bevándorlási mutatók a településre való odavándorlás tényét rögzítik. Az érkezők többsége fiatal, amely magában hordozza a születések számának növekedését, a népességszám csökkenésének megfordítását. A szomszédos településről beköltöző fiatalok számára Besenyszög vonzereje a teljes mértékben kiépített infrastrukturális hálózatában, az építési telkek kedvező feltételekkel történő megvásárlásában, valamint a megyeszékhely és az M4-es gyorsforgalmi út közelségében rejlik.

(6.számú tábla)

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A település demográfiai jellemzői az országoshoz hasonlóak. A lakosságszám csökkenését az alacsony élveszületések és a magas halálozási arány idézi elő, melyen nem változtat a pozitív odavándorlási arány sem, amely inkább stagnál.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Besenyszög Város Önkormányzat folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a város lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Besenyszög Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- a szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a **programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

(Gazdasági Program, Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció, Integrált Településfejlesztési Stratégia, Településrendezési Terv, Településszerkezeti Terv, Településfejlesztési Koncepció, Akcióterületi Terv.)

- **Gazdasági program:** Az Mötv. 116. §- a értelmében a képviselő-testület a település gazdaságfejlesztési elképzeléseit fogalmazza meg. A program az infrastruktúra fejlesztésén túl a célcsoportok közszolgáltatásokhoz való hozzájutását és színvonalának javítását fogalmazza meg célként.
- **Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció:** Oyan szakmai dokumentum a szociális ellátás területén, amely meghatározza a településeken élő szociálisan rászoruló személyek, egyes célcsoportok részére biztosítandó szolgáltatási feladatokat, fejlesztési elképzeléseket. Bevezetése egy olyan rendszer kiépülését hivatott szolgálni, amelyben megvalósulhat a tervezési szintek (települési, kistérségi, vármegyei) egymásra épülése, teret nyerhet a szükségletekre reflektáló feladatellátás és a szociális problémákat átfogóbban lehet kezelni.
- **Integrált Településfejlesztési Stratégia:** A településfejlesztési koncepcióban foglalt környezeti, társadalmi és gazdasági célok megvalósítását szolgáló középtávú fejlesztési program. Az integrált településfejlesztési stratégiának – a településfejlesztési koncepcióban foglalt célok, feladatok figyelembevételével – meg kell határoznia a középtávú célokat és azok összefüggéseit és a megvalósítást szolgáló beavatkozásokat. A stratégia tartalmi követelményei között szerepel még az úgynevezett antiszegregációs program (amennyiben a településen található szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett terület), a stratégia külső és belső összefüggéseinek feltárása, a megvalósítás kockázatainak elemzése, végül pedig a megvalósítás eszközei és azok nyomon követését lehetővé tévő monitoring rendszer kialakítása.
- **Településrendezési Terv:** A településszerkezeti terv, a szabályozási keretterv, a helyi építési szabályzat összessége. Olyan tervdokumentum, amely biztosítja a területi adottságok és erőforrások hosszú távú hasznosítását és védelmét, az ökológiai elvek érvényesítését, a műszaki-infrastrukturális hálózatok összehangolt elhelyezését és a területfelhasználás rendszerét, optimális hosszú távú területi szerkezetét.
- **Akcióterületi Terv:** Olyan dokumentum, amely összegzi a projekt, beruházás előkészítési, fejlesztési folyamatának legfontosabb eredményeit, következtetéseit, a megvalósításra kerülő projekt pontos paramétereit és a projekt szintű vállalásokat.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Besenyszög Város önkormányzata részt vett az ÁROP-1.A.3-2014-2014- „együtt-es-ély” - a Szolnoki járás településeinek területi együttműködése az esélyegyenlőség biztosításában programban. A program olyan tevékenységeket vállalt, melyek által biztosítható egy járási szintű, a települések együttműködésével készített, összehangolt, elfogadott Esélyteremtő Programterv elkészítése. Az esélyteremtő programterv keretét a járás 15 települési önkormányzat együttműködése adta az esélyteremtés területén. A programterv elkészítéséhez a települési HEP-ek áttekintésére, összehangolására, a célcsoportok helyzetére vonatkozó dokumentumok elemzésére, a járási lakosság körében végzett kérdőíves vizsgálatra, az esélyteremtés területén működő szervezetek, intézmények szakembereivel történt interjú készítésére került sor.

Szociális szolgáltatások közül az idősek bentlakásos otthonát, az idősek klubját, az étkeztetést, a házi segítségnyújtást, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, a szenvedélybetegek közösségi ellátását, a család

és gyermekjóléti szolgáltatást, valamint a tanyagondnoki szolgálatot az önkormányzat a Szolnoki Kistérség Többcélú Társulásával kötött megállapodás alapján biztosítja a településen.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, a Szolnoki Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

A szegénység fő utánpótlási csatornája lehet egy egyéni vagy családi válsághelyzet, pontosabban az, hogy ezt nem tudja kezelni a jóléti rendszer.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből, a társadalom újraelosztó csatornáiból.

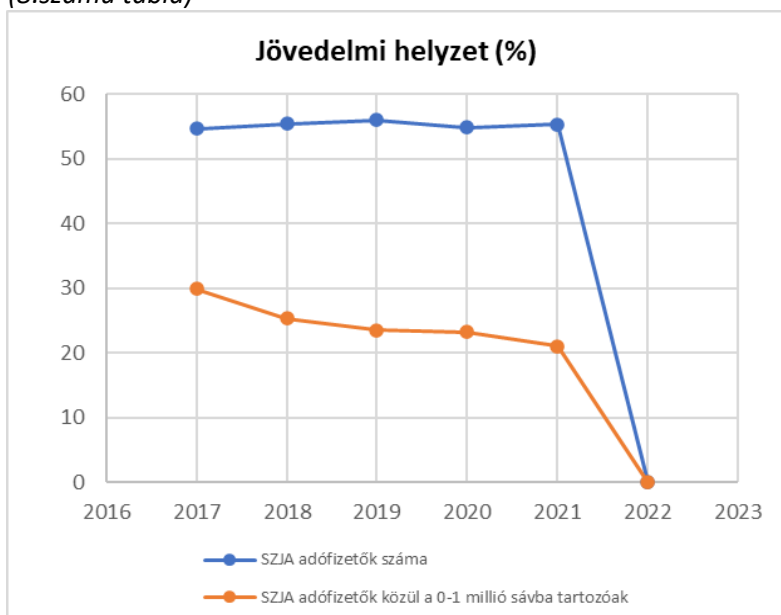
Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. Településünkön tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák, az egészségügyi állapot.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

7. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2017	54,66	29,84
2018	55,42	25,30
2019	55,95	23,50
2020	54,85	23,24
2021	55,31	20,99
2022	nincs adat	nincs adat

Forrás: TEIR, KSH Tstar

(8.számú tábla)

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 7. és 8. számú tábla a besenyszögi állandó népesség jövedelmi helyzetét mutatja be az SZJA adófizetők száma szerint. Látható, hogy az SZJA adófizetők száma - a 2019. évi világjárvány kivételével - kismértékben növekszik. Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók száma jelentős mértékben csökkent az elmúlt években, ami az állandó népesség jövedelmi helyzetének javulására utalhat településünkön. Ez részben betudható a minimálbérek emelkedésével.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

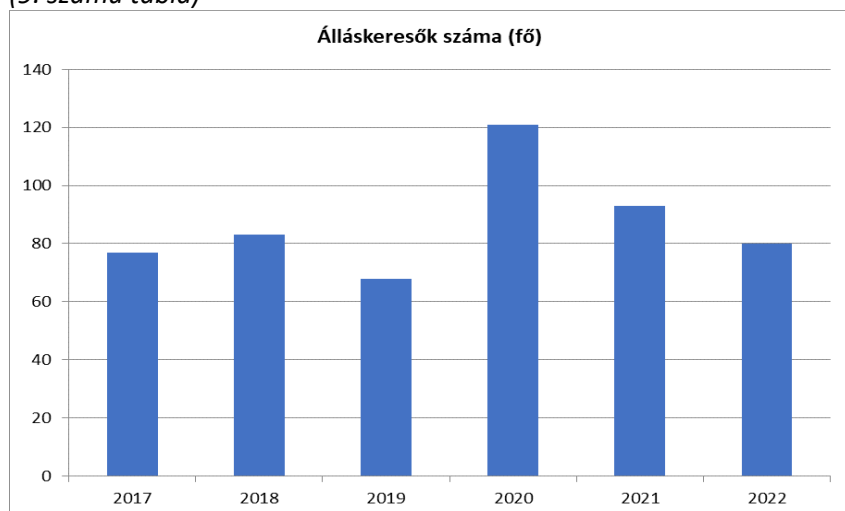
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete:

A munkanélküliség mértéke Besenyszögön az országos, illetve a megyei átlagnál kedvezőbb.

2020. évet megelőzően a munkanélküliek számában csökkenés mutatkozott. 2020. év kiugró száma a pandémia gazdasági következményeinek köszönhető. Az azt követő években bár csökkenés mutatkozik, de nem éri el a pandémia előtti időszak kedvező adatát.

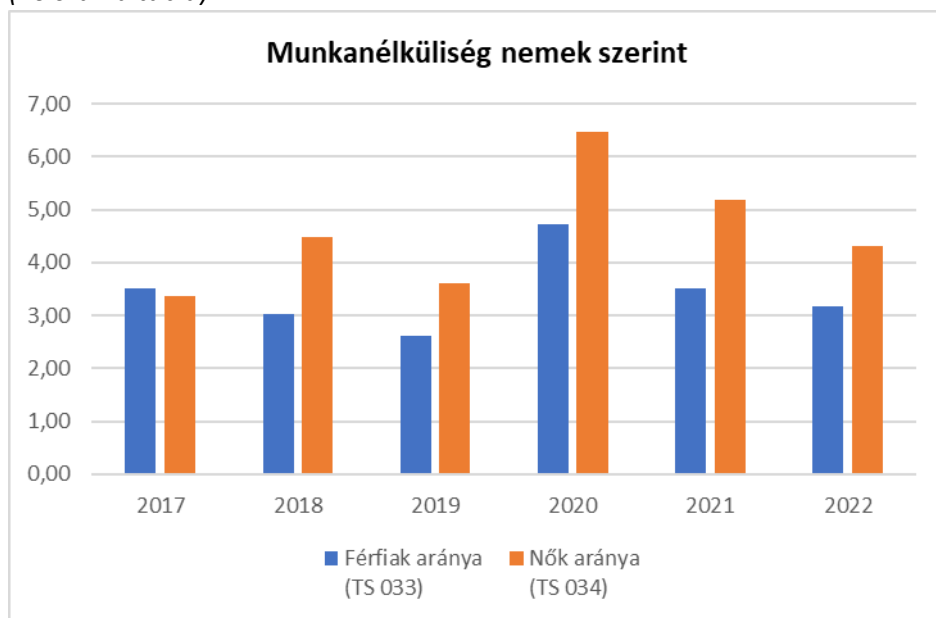
Az önkormányzat és a civil szervezetek pályázati aktivitásának köszönhetően a helyi komplex fejlesztések sikeres megvalósítása által több új munkahely teremthető, a közszolgáltatások elérhetősége és minőségi javulása hozzájárul egy élhető város kialakításához.

(9. számú tábla)

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

(10. számú tábla)

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

11. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	77	83	68	121	93	80
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	3,00	3,00	3,00	6,00	3,00	6,00
	%	3,90%	3,61%	4,41%	4,96%	3,23%	7,50%
21-25 év (TS 038)	Fő	10,00	15,00	16,00	24,00	13,00	7,00
	%	12,99%	18,07%	23,53%	19,83%	13,98%	8,75%
26-30 év (TS 039)	Fő	6,00	5,00	5,00	10,00	3,00	6,00
	%	7,79%	6,02%	7,35%	8,26%	3,23%	7,50%
31-35 év (TS 040)	Fő	8,00	6,00	6,00	8,00	6,00	5,00
	%	10,39%	7,23%	8,82%	6,61%	6,45%	6,25%

36-40 év (TS 041)	Fő	6,00	7,00	2,00	9,00	9,00	6,00
	%	7,79%	8,43%	2,94%	7,44%	9,68%	7,50%
41-45 év (TS 042)	Fő	12,00	10,00	7,00	13,00	7,00	7,00
	%	15,58%	12,05%	10,29%	10,74%	7,53%	8,75%
46-50 év (TS 043)	Fő	12,00	9,00	7,00	19,00	10,00	9,00
	%	15,58%	10,84%	10,29%	15,70%	10,75%	11,25%
51-55 év (TS 044)	Fő	5,00	9,00	7,00	8,00	13,00	6,00
	%	6,49%	10,84%	10,29%	6,61%	13,98%	7,50%
56-60 év (TS 045)	Fő	5,00	5,00	8,00	12,00	10,00	9,00
	%	6,49%	6,02%	11,76%	9,92%	10,75%	11,25%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	10,00	14,00	7,00	12,00	19,00	19,00
	%	12,99%	16,87%	10,29%	9,92%	20,43%	23,75%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 10. számú tábla a nyilvántartott álláskereső arányát mutatja a 15-64 év közötti lakónépesség számához viszonyítva. Az elmúlt 5 év statisztikája alapján az álláskeresők között a nők nagyobb számban fordulnak elő, mint a férfiak, holott korábban ez fordított volt.

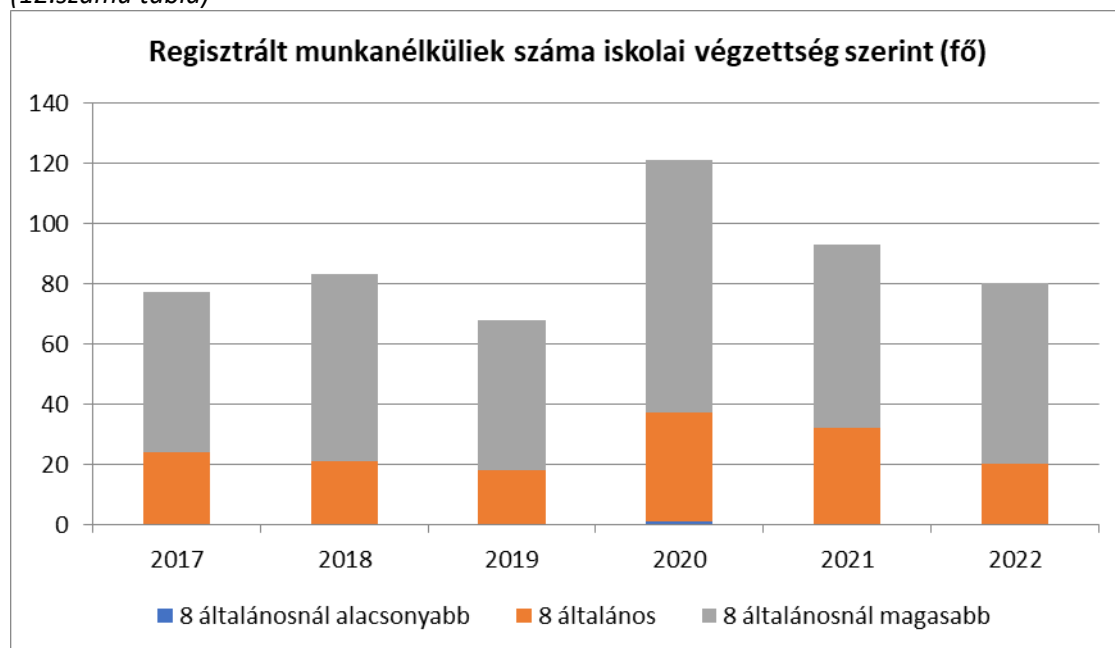
A nyilvántartott álláskeresők közül a legmagasabb a 55 év felettiek aránya (lásd: 11.számú tábla).

A munkanélküliek aránya az aktív korú lakossághoz viszonyítva 2022. évben 3,74 %.

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló 55 év feletti korosztály, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága:

(12.számú tábla)

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az iskolai végzettség a munkaerő-piaci helyzet egyik fő meghatározója. A modern munkaerőpiac elvárásainak az általános iskolai végzettséggel nehezen lehet elhelyezkedni, míg a magasabb végzettségi fokozattal rendelkezők jóval könnyebben érvényesülnek a munka világában. Azonban a dinamikus

változó munkaerő-piacán már a középfokú vagy annál magasabb végzettség sem jelent garanciát a könnyebb elhelyezkedésre. A magasabb végzettséggel rendelkezők is kerülhetnek rövidebb-hosszabb időre az álláskeresők közé, ha szakmájuk, képzésük nem illeszkedik a munka világának igényeihez. Ezen tényezők indokolják a szakképzés, illetve a felnőttképzés súlyának növekedését a jövőben.

2020. év kivételével a nyilvántartott munkanélküliek mind rendelkezik 8 általános iskolai végzettséggel. Legfeljebb 8 általános iskolát végzett álláskeresők aránya 25 %-os, míg a szakképzettséggel rendelkezők aránya 75 %.(2022. évi adat)

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei:

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét. Önkormányzatunk minden évben hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási program iránti kérelmet nyújt be a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Szolnoki Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya felé. Évről-évre alacsonyabb foglalkoztatotti létszámmra kérünk támogatást, mivel a létszámkeretet nem tudjuk feltölteni.

A foglalkoztatás szervezését a Besenyszögi Közös Önkormányzati Hivatal látja el, a munkacsoportok vezetését önkormányzat intézményeinek vezetői. A közfoglalkoztatottak segítségére vannak az Önkormányzatnak és intézményeinek, azonban egyre nehezebb feladat hárul a vezetőkre, hogy munkavégzésre motiválják őket. A közfoglalkoztatottak a nevelési, közművelődési intézményekben és Műszaki Ellátó Szolgálat szervezetében dolgoznak. A dolgozók az önkormányzat intézményeinek munkáját segítik, a könyvtárban, a múzeumban, aktívan részt véve a rendezvények szervezésében és az idegenforgalomhoz kapcsolódó kiegészítő munkákban. Végzik a parkgondozást, zöldterület-fenntartást, az intézmények és a játszótérek karbantartását.

2018. évtől csak a legfeljebb 8 általános iskolai végzettséggel rendelkező álláskeresőket lehet közfoglalkoztatotti jogviszonyban alkalmazni. Cél, hogy a szakképesítéssel rendelkező álláskeresők a versenyszférában kamatoztassák tudásukat.

A közfoglalkoztatás fő célja a munkaerőpiacra való visszakerülés, azonban néhány kivétellel ugyanazok a személyek kerülnek be a programba. Ennek oka az elhelyezkedésre motiváltság hiánya, fizikai, mentális teljesítőképesség és egészségi állapot romlása.

A teljes foglalkoztatottság megvalósítása érdekében az állam a közfoglalkoztatottakat arra kívánja ösztönözni, hogy az elsődleges munkaerőpiacon helyezkedjenek el.

Közfoglalkoztatási program keretében az álláskeresőknek képzések megszervezésére is sor került, általában helyben a településen. Ennek során mezőgazdasági munkás, faipari gépkezelői, betanított takarítói, bérügyintézői és zöldterületi kiegészítő képesítést szerezhettek. A megszerzett képesítés nem segítette elő a versenyszférába való elhelyezkedést.

A Belügyminiszter döntése alapján a 2017. évi közfoglalkoztatási program végrehajtásában kiemelkedő szerepet betöltő foglalkoztató díjazásban részesültünk.

13. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	117	89
2018	71	60
2019	65	44
2020	66	38
2021	48	34
2022	43	32

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok:

A településen nagy külterületi földterületek miatt magánszemélyek, őstermelők, vállalkozók foglalkoznak földműveléssel, állattenyésztéssel, valamint mezőgazdasági termékek tárolásával, termény tisztításával, vetőmag, műtrágya és vegyi anyag forgalmazásával. A mezőgazdasági termékek feldolgozásában, értékesítésében a helyi vállalkozók nagy szerepet játszanak. Besenyszögön a tojástermelés nagy múltra tekint vissza, ezáltal több helyi vállalkozó üzleti életét és az alkalmazottak megélhetését alapozza meg.

A település legnagyobb munkaerő befogadó képességgel (100 és 50 fő) bíró cégeinek legfőbb profiljai a víz- és szennyvíztisztítás, a női ruha gyártás.

A kereskedelem mellett a különböző szolgáltatások széles skálája található meg Besenyszögön, mely a foglalkoztatáshoz való hozzáférést biztosítja. Nagyobb számban találhatók kereskedelmi egységek, mint a környékbeli településeken (Hunyadfalva, Csataszög, Szászberek, Tizzasüly).

A munkaerővonzás szempontjából Besenyszög Szolnok vonzásához tartozik. A lakosok egy része saját személygépjárművel, illetve tömegközlekedési eszközzel (busz) ingázik.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük:

14. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	77	8
2018	83	10
2019	68	10
2020	121	18
2021	93	8
2022	80	7

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2022. év kivételével alacsony a 21–25 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is.(11.táblázat) A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja.

A fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen nem találhatóak. Azonban, Önkormányzatunknál több éve nyári szünidőben, 2-3 hetes ciklusban lehetőség van diákfoglalkoztatásra. Így 13 fő, 16. életévét betöltött fiatal szerezhett munkatapasztalatot, pl. adminisztráció, gyermekfelügyelet, kerti munka és az idősgondozás területén.

A fiatalok képzési, továbbképzési lehetőség nagy palettáját biztosítja felnőttképzés keretében a Szolnoki Szakképzési Centrum és számos szakképző és továbbképző központ.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok:

A megyeszékhelyű Foglalkoztatási Osztály fogadja az állás keresőket. Minden esetben elsődleges szempont, hogy az ügyintézők az ügyfelek részére megfelelő állásokat keresnek és ajánlanak fel. Illetékességi területén ellátja az állás keresők nyilvántartásba vételére, valamint az állás keresési támogatások ügyintézésére vonatkozó feladatokat. Munkaközvetítést végeznek, fogadják a munkaerő igényekre vonatkozó bejelentéseket, információt nyújtanak, tanácsokat adnak. A tanácsadás keretében: munka-, pálya-, állás keresési-, rehabilitációs és pszichológiai egyéni tanácsadáson való részvételre van lehetőség. Ugyanúgy, mint a fiatal pályakezdőknél felnőttképzés keretében a Szolnoki Szakképzési Centrum és számos szakképző és továbbképző központ nyújt lehetőséget.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása:

A közfoglalkoztatás folyamatos a településen. Önkormányzat még több rászorulóknak tudna munkát adni, ha az elhelyezkedés, munka terén motiváltabbak lennének.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén:

Nem áll rendelkezésünkre adat.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei:

Az általános iskolai, és a középiskolai képzés során évről évre egyre hangsúlyosabb szerepet kap a digitális eszközök alkalmazása, illetve a diákok informatikai ismereteinek bővítése. A településen a fiatalok többségének adott a lehetősége a digitális eszközökhöz való hozzáférésre. A fiatalok esetében inkább a közösségi oldalak használatának veszélyei, a digitális függőség kialakulásának veszélye jelenthet olyan problémát, amelynek terén sokkal inkább az online tudatosság, az internet-biztonság elsajátítása szükséges. Wesniczky Antal Könyvtár nyitvatartási időben a digitális eszközökhöz ingyenes hozzáférést biztosít. Leginkább a digitális szakadékkal rendelkező közép-, és idősebb korosztály veszi igénybe a szolgáltatást.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszerét a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, valamint a Képviselő-testület helyi rendeletében szabályozza.

Az aktív korúak ellátásának megállapítása a járási hivatal hatásköre. Aktív korúak ellátására való jogosultság állapítható meg – a jogosultsági feltételek fennállása esetén – a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére.

Az aktív korúak ellátása keretében kétféle ellátástípus állapítható meg a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, valamint az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságot évente felül kell vizsgálni, és a felülvizsgálat között eltelt időben minden támogatottnak legalább 30 nap munkaviszonyt kell létesítenie, olyan módon, hogy az igazolható legyen a felülvizsgálatkor. Erre lehetősége van több módon. Nyílt munkaerőpiacon folytat keresőtevékenységet, egyszerűsített foglalkoztatottként létesít munkaviszonyt, háztartási munkát folytat, munkaerő-piaci programban vesz részt, közérdekű önkéntes tevékenységet folytat, vagy közfoglalkoztatásban vesz részt.

15. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	21	27,27%	73	95,19%	42	54,55%
2018	13	15,66%	24	28,72%	43	51,81%
2019	12	17,65%	14	20,79%	39	57,35%
2020	17	14,05%	21	17,39%	54	44,63%
2021	20	21,51%	15	15,65%	51	54,84%
2022	11	13,75%	17	21,09%	41	51,25%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

16. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	4
2018	5
2019	4
2020	4
2021	2
2022	2

Forrás: TeIR, KSH

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra az jogosult, aki egészségkárosodott, vagy 14 év alatti gyermeket nevel és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben nem tudják biztosítani.

Az aktív korúak ellátásában részülőknek továbbra is előírás a foglalkoztatási szervvel való együttműködés.

Az álláskereső részére álláskeresői ellátásként álláskeresői járadék, nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresői járadék maximum 90 nap lehet, a munkaerőpiaci járulékalap 60 %-a, legfeljebb a minimálbér 100 %-a (bruttó 266.800.-Ft). A nyugdíj előtti álláskeresői segély összege a kérelem benyújtásának időpontjában hatályos minimálbér 40 %-a (bruttó 92.800.-Ft).

Az aktív korúak ellátásán túl a járási hivatalok hatáskörébe tartozik az ápolási díj, az alanyi és normatív közgyógyellátás és az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

Önkormányzatunk a szociálisan rászoruló személyek, családok számára települési támogatást nyújt a létfenntartást veszélyeztető, rendkívüli élethelyzetbe kerülés okán, a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez, a gyógyszerkiadásokhoz, a temetési költségek enyhítéséhez, valamint a gyermekek tanulmányaihoz.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

17. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	1417	1	0,71	52,01	88,14	98,31
2018	1415	0	0,00	52,01	85,44	95,48
2019	1412	1	0,71	51,91	88,95	97,31
2020	1415	4	2,83	51,73	88,98	97,24
2021	1414	0	0,00	51,77	89,25	97,52
2022	1384	4	2,89	42,05	0,00	0,00

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati
adatok

a) bérlakás-állomány:

A településen 14 önkormányzati bérlakás van, mely piaci alapú lakhatáson túl leginkább szociális lakhatást biztosítanak.

b) szociális lakhatás:

A településen a bérlakások leginkább szociális lakhatást biztosítanak a Besenyszögön élő, nagykorú fiatal pároknak, családoknak. A jogviszony feltétele a szociális helyzet vizsgálata, azaz a jogosultsághoz a család egy főre jutó havi jövedelme nem haladhatja meg a szociális vetítési alap 400 %-át (114.000.-Ft) és a családtagok vagyonnal nem rendelkeznek. A lakók általában ún. fecske-ház jelleggel igénylik az ingatlanokat, mivel szeretnék saját ingatlant építeni vagy vásárolni. A bérlakásokban évente felülvizsgálatra kerül a bérleti jogviszony, mely maximum 6 év lehet.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok:

Az Önkormányzatnak nincs ilyen ingatlana.

d) lakhatást segítő támogatások:

Önkormányzatunk a települési lakásfenntartási támogatással kíván segítséget nyújtani a rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, illetve a tüzelőanyag költségeihez települési lakásfenntartási támogatást nyújt a rendeletben meghatározott feltételek szerinti jogosultnak. A támogatási idő 1 év, mely a feltételek fennállása esetén újból igényelhető. A támogatás havi összege minimum 4.000.-Ft, maximális összege 6.000.-Ft lehet. Jelenleg 36 háztartás részesül települési lakásfenntartási támogatásban.

2023. szeptember hóban a Képviselő-testület döntött a lakbértámogatás feltételeiről. A támogatásra az a szociális bérleti jogviszonnyal rendelkező bérlő jogosult, akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap 150 %-át (42.750.-Ft) és a családtagok vagyonnal nem rendelkeznek. A támogatás mértéke a lakbér 15 %-a.

Az elmúlt időszakban az önkormányzat lakáscélú helyi támogatás kapcsán 6, jó műszaki állapotban lévő belterületi ingatlant vásárolt fel fiatal családok részére, akik a vételárat kamatmentes részletfizetéssel egyenlítik ki. A magas ingatlanárak, valamint az alacsony költségvetés miatt, ezen támogatás forma nem került megállapításra.

e) eladósodottság:

A településen – az országos tendenciának megfelelően – problémát jelent az eladósodás, a nagyszámú közüzemi díjhátralék felhalmozása, melynek során a szolgáltatások korlátozására, vagy kikapcsolására kerül sor. Ennek következményein a Család és Gyermekjóléti Szolgálat a szolgáltatásokhoz való hozzájutással próbál segíteni. Részt vesz egyeztetések kezdeményezésében, közműszolgáltatókkal történő kapcsolattartásban, az elérhető támogatások igénylésében való segítségben.

f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása:

Az önkormányzati bérlakások a település központjában és az új építésű házas településrészen, az ún. „Fecske-lyukban” helyezkednek el.

A minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés mind a két lakhatási formánál biztosított.

Besenyszöghöz tartozó, Besenyszög központjától 7,3 km-re található Palotás „település rész”, ahol a gázellátáson kívül, minden közműszolgáltatás megtalálható. Szilárd útburkolat kiépítve.

A külterületen elhelyezkedő lakások (tanya) esetében a közműszolgáltatások közül az áram és a személyszállítási szolgáltatás érhető el. Az ott lakók részére az egészséges ivóvizet a tanyagondoki szolgálat biztosítja igény szerint. Szilárd útburkolat hiánya problémaként jelentkezik.

Mindkét „település részen” a közösségi közlekedéshez való hozzáférés a lakosok részére biztosított. Az internetes hálózat lefedettsége nem 100 %-os, kiépítése folyamatban van.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Besenyszög településen nincsenek telepek, szegregátumok. Az elöregedés miatt szegregációval veszélyeztetett terület az ún. „Újváros”, amely a település földrajzilag marginalizálódott területe, melyet terhel az ott lakó népesség elöregedése.

Marginalizálódott helyzetű az egykori TSZ központ Palotás, mint külterületi településrész, bár az önkormányzat nagy hangsúlyt fektet az infrastrukturális fejlesztésekre.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés:

Besenyszögön két körzetben működik egészségügyi alapellátás. A szolgáltatást jelenleg egy vállalkozó **házi orvos** látja el a saját körzetében, valamint a másik betöltetlen körzetben. A házi orvos mellett egy ápoló dolgozik. A rendelési idő az egész hetet lefedi. A település házi orvososa házi gyermekorvosi feladatokat is ellát.

A Magyar Falu Program keretében 2022-ben egy új, modern, minden igényt kielégítő orvosi szolgálati lakás épült, mely hozzájárult a tartósan betöltetlen praxis betöltéséhez. A Rákóczi falváról érkező, új házi orvos nem csak az üres praxist vette át, de a másik körzet helyettesítési feladatait is ellátja. Szintén Magyar Falu Program pályázatból kerültek beszerzésre új orvosi eszközök mindkét házi orvosi körzet számára, az orvosok

igényei alapján. Pályázati lehetőség esetén az Önkormányzat a jövőben is szeretné támogatni a háziorvosi ellátás színvonalának javítását új eszközök beszerzésével.

Az orvosi ügyelet tekintetében Besenyszög a Szolnoki orvosi ügyelethez tartozik.

A **fogorvosi** ellátást helybeli vállalkozó fogorvos látja el, egy fő asszisztens igénybevételével.

Az Önkormányzat sikeresen pályázott a Magyar Falu Programban orvosi eszközök beszerzésére, melynek keretében egy új fogorvosi kezelőegység kerül beszerzésre 2021-ben.

A településen kettő körzetben tevékenykednek a **védőnők**. Jelenleg az I. körzet ellátása helyettesítés formájában van ellátva, a védőnő tartós távolléte miatt. A védőnők éves forgalma 2023. évben 914 fő.

Végzik a kisgyermekes szűrését, a csecsemőgondozást és tanácsadást nyújtanak az anyukáknak. A védőnőkhöz családlátogatásaik során a várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak problémáikkal. Nagyon sokszor elég egy megerősítő beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal orvoshoz forduljanak.

Az iskoláskorúaknál az érzékszervi méréseket és egészségügyi ismeretterjesztést végeznek. A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított, részben a védőnői hálózaton keresztül, részben intézményhálózaton keresztül. Az intézményekben zajló szűrőprogramok rendszeresek, amelyeket korrekt tanácsadás egészít ki.

Szintén a Magyar Falu Program keretében orvosi eszközök beszerzésére meghirdetett pályázatban a védőnői szolgálat új eszközökhöz (pl.: vércukormérő, látásvizsgáló tábla, vizsgálóágy, stb.) jutott 2021-ben. Igény esetén az Önkormányzat a jövőben is támogatni kívánja az eszközpark fejlesztését pályázati forrás segítségével.

A városban mozgó szakorvosi ellátás keretében biztosított gyermekorvosi ellátás havi egy alkalommal volt, mely sajnos 2023. áprilisától megszűnt, ezért a szülők egyre nagyobb számban közeli nagyvárosokban, főként Szolnokon veszik igénybe az ellátást (egyre több szülő adja le a TAJ-kártyát gyermekorvosnál).

A településen élő nők, kismamák nőgyógyászati tanácsadása is megszűnt.

A két háziorvos, a fogorvos és a két védőnő is a 2012-ben pályázati forrás felhasználásával felújított, korszerű, a kor igényeinek minden tekintetben megfelelő magas színvonalú orvosi rendelőben végzi munkáját. Az elnyert forrás nemcsak az épület bővítését fedezte, hanem korszerű orvosi eszközök beszerzését is. A bővítés ellenére hiányosságként mutatkozik, hogy a rendelők ajtaja nem hangszigetelt, így sérül a magánélethez való jog. Az épület fenntartási költségeinek csökkentése érdekében az Önkormányzat energetikai fejlesztést tervez, az elektromos áram biztosítására pályázati forrásból napelemtet tervez felszereltetni az épületre.

A 2014-2020-as Európa Uniós ciklusban az „EFOP-1.8.2-17 Az alapellátás és népegészségügy rendszerének átfogó fejlesztése - alapellátás fejlesztése” felhívásra benyújtott pályázat segítségével javulhatott a településen az egészségügyi ellátás minősége. Besenyszög együttműködésével bővebb egészségügyi szolgáltatások lettek elérhetőek a szolnoki járásban. Három településen (Besenyszög, Szászberek, Szolnok Széchenyi városrész) működő 5 háziorvosi és 1 gyermekorvosi praxis összefogásával egészségfejlesztést szolgáló prevenciós program valósult meg. A háziorvosi praxisok és védőnők szorosabb együttműködése mellett az egészségügyi alapellátás keretében új szakemberekhez juthattak el a lakosok, hiszen dietetikus, gyógytornász, pszichológus, klinikai szakpszichológus, népegészségügyi koordinátor és egészségfelelős is dolgozott a megelőző szolgáltatások keretén belül.

A projekt 2020.03.31-es zárását követően a prevenciós rendelések a COVID-19 járványhelyzettől függően még 18 hónapon keresztül biztosítottak voltak.

Az egészségügyi hálózat fejlesztése lehetővé teszi a településen élő lakosok biztonságérzetének javítását, az egyes szolgáltatások helyben való megszervezését.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez való hozzáférés:

A prevenció a lakosság egészségmegőrzését, a betegség megelőzését, valamint a betegségek korai felismerését és kezelését is jelenti, hogy elkerülhetőek legyenek a további állapotromlás és szövődmények kialakulása.

Az orvos az egészséges lakosság részére, a védőnő a kisgyermekes szülők részére tanácsadást nyújt és elvégzi a kötelező szűrővizsgálatokat. A rendelési idő után felkeresi azokat a betegeket, akik otthoni vizsgálatra, ellátásra szorulnak. Iskolaorvosi feladatellátás körében részt vesz az egészségnevelésben és egészségügyi felvilágosítást nyújt.

A fogorvos az egész településre kiterjedően végzi munkáját és ellátja az iskolafogászati szűrővizsgálatokat is.

A praxisközösségi tevékenység alapja az egészségi állapot felmérése, mely egy olyan komplex szűrés, ahol a kliens egészségi állapotát holisztikus szemléletben, bio-pszicho-szociális tényezők feltárásával végzik a szakemberek. Az eredmény alapján a klienssel együtt megtervezték a szükséges életmód változtatás mértékét és ütemezését. A tanácsadás és a többlétszolgáltatások nyújtása révén az étrendi változtatások, a célirányos mozgáskultúra megismerése, megtanulása, a lelki egészség megőrzését szolgáló megbeszélések a lakosság minden korosztályához eljuthattak a jelenlegi hozzáférésnél jóval nagyobb számban.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés:

A gyermekek fejlesztése már korai és óvodás korban elkezdődik. A pedagógiai szakszolgálat vármegyei szakértői bizottság tesz javaslatot a gyermek SNI, BTMN típusa szerinti fejlesztési lehetőségekre, valamint a nevelési-, oktatási intézmények lehetőségéről, ahol logopédusi, gyógypedagógusi, pszichológusi, fejlesztőpedagógusi, gyógytestnevelői fejlesztői segítséget kaphat.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése:

A településen a köznevelési intézmények, valamint az Idősek Otthona étkeztetését a Besenyszögi Eszterlánc Óvoda által üzemeltetett Szociális Konyha látja el. A szolgáltatásuk megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak, figyelembe véve a speciális, illetve diétás étrendet igénylőket.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés:

A településen nagy hagyománya van a labdarúgásnak, ezért is számos esetben próbálták életre kelteni, fenntartani. A Sportegyesület jelenleg közel 100 lelkes gyermek és fiatal felnőttnek biztosítja a sportolási lehetőséget. Ezen túlmenően egyfajta közösség-szerveződést is betölt azzal, hogy szülőket, családokat von be a tevékenységébe. A képviselő-testület a település sportéletének helyet adó épületet és pályákat rendelkezésre bocsátja az egyesületnek. Támogatja a sportegyesületet és segíti (TAO-n keresztül) pályázati tevékenységét. A Chiovini Ferenc Általános Iskola és AMI téli időszakban rendelkezésre bocsátja a tornatermet a labdarúgók edzéséhez.

Baráti önszerveződés keretében üzik a dartsot a Sport és közösségi Központban (volt TSZ központ), melyhez az eszközöket pályázati úton nyerte az önkormányzat, az épület felújítása kapcsán. Ebben az épületben kapott helyett a testépítők részére a fitness és konditerem, melyhez a gépeket részben az önkormányzat pályázatból, részben pedig az üzemeltető biztosítja. Szabadtéri fitness eszközök két helyszínen kerültek kihelyezésre a településen.

A tornaterembe kapott helyett a nemrég alakult helyi szökegár egyesület, akik a működésükhöz, tevékenységükhöz szükséges anyagi feltételeket saját forrásból teremtik meg.

A megyeszékhely számos sportágban biztosítja a sportolási lehetőségeket a fentiekén túl sportolni vágyó gyermekek számára.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés:

A településen is egyre inkább meg tapasztalható a népesség előregedése, amely minél sürgősebb, átgondolt lépéseket kívánt. A helyzetet átlátva, szükségessé vált az intézményes szociális ellátás megszervezése. Először a házi szociális gondozás került kialakításra 1978-ban, majd egy 20 férőhelyes Öregek Napközi Otthona ugyanebben az évben. A szociális étkeztetés 1985-től került bevezetésre. 1990-ben épült meg a **Gondozási Központ**, ahol már Idősek Otthona is megkezdte működését 12 férőhellyel. Az évek során a bentlakásos férőhelyek száma 50 főre nőtt. A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat 1997-ben alakult meg. A külterületen élő lakosság gondozási szükségleteinek kielégítésére 2005-ben létrejött a Tanyagondnoki Szolgálat. 2007. október 1-jétől a feladatokat társulásban látja el, az intézmény a mikrotérség központja. Az intézmény több településen lát el a szociális alapfeladatokat és két településen biztosít szakosított ellátást. A közösségi szenvedélybeteg ellátást a szolnoki kistérség településein szintén a besenyszögi intézmény biztosítja. Az ellátásban az alábbi települések érintettek: Újszász, Zagyvarékas, Szászberek, Szolnok, Tiszavárkony, Tiszajenő, Vezseny, Tószeg, Rákócziújfalú, Martfű, Szajol, Besenyszög, Kőtelek, Hunyadfalva, Nagykörű, Csataszög, Tisasüly.

4. kép Szociális Szolgáltató Besenyszögi Központ

Az intézmény szakmai központja a Besenyszög, Szabadság tér 3. szám alatt található. A Szakmai központ étkeztetést, házi segítségnyújtást, jelzőrendszeres házi segítségnyújtást biztosít. A központban működik az idősek klubja 20 férőhellyel, az idősek bentlakásos otthona 50 férőhellyel, valamint a család és gyermekjóléti szolgálat és a tanyagondnoki szolgálat.

A szolgálatok a telephelyvezetők koordinálásával önálló szervezeti egységekben működnek. Az igazgató közvetlenül irányítja a telephelyvezetőket, gondoskodik a szakmai munka szabályainak betartásáról. Az igazgató, az igazgatóhelyettes, és a telephelyvezetők feladatukat a feladat ellátásukhoz kapcsolódó jogszabályokban foglaltak alapján végzik.

A szociális szolgáltatások alanyai a kedvezőtlen szociális körülmények között élők közül kerülnek ki, elsősorban idősek, betegek, fogyatékkal élők.

Az előregedési folyamatok új kihívást jelentenek a szociális gondoskodás különféle formáinak, s jelenleg is egyre növekvő létszámú idős ember igényel valamilyen ellátási formát, amelyek kielégítése már ma sem problémamentes. Mindinkább előtérbe kerül az a meggyőződés, hogy az idős emberek segítségének egyik legfőbb helyszíne a saját otthon. Ez azt jelenti, hogy meg kell teremteni azokat a lehetőségeket, amelyek segítségével ezen emberek lakásukban válnak támogatottá. Ha nem lehetséges, akkor törekedni kell arra, hogy megszokott földrajzi és szociális környezetükhöz közel eső, vagy ahhoz hasonló bentlakásos környezetbe kerüljenek. Az idősek számának várható növekedése miatt szükséges a bentlakásos intézmény és szociálisan rászorult idős emberek napi étkezésének megoldása a helyben megtermelt alapanyagok felhasználásával.

5. kép Nemzedékeket összekötő foglalkozás az Idősek Otthonában

A **család és gyermekjóléti szolgálatok** munkájára is egyre nagyobb szükség van. Sok gyermek rendelkezik részképeség zavarral. Jelentős azon családok száma, akik egészségügyi, környezeti ok miatt fokozott gondozásra szorulnak. Nagy hangsúlyt kapott a fogyatékkal élők társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése, a kirekesztődés elleni küzdelem a pszichiátriai és szenvedélybetegek esetében.

Tanyagondnoki szolgáltatás célja a tanyasi életmódból adódó hátrányok csökkentése, a különböző intézmények, szolgáltatások (pl. iskola, óvoda, bolt, családsegítő stb.) hiányából fakadó problémák enyhítése, alapvető egyéni és közösségi szükségletek kielégítése. Az intézmény Besenyszögön működtet tanyagondnoki szolgáltatást Doba pusztá, Szóró pusztá, Fokorú pusztá és Palotás külterületeinek ellátásával. A feladat ellátását Isuzu terepjáró segítségével végzi. 50 fő részesül ebben az ellátási formában, harminc tanyához ezzel a gépkocsival szállítja a tanyagondnok az ivóvizet és az alapvető élelmiszereket is. A tanyagondnok segít a hivatalos ügyek intézésében, közvetlen kapcsolatot tart a szakmai központ dolgozóival, az orvossal. A tanyasi rászoruló lakosokat beszállítja az orvosi rendelőbe, rendelőintézetbe, kórházba, szükség szerint fölírta és kiváltja a gyógyszereket. Bevásárol, gázcserét bonyolít, táp- és terménybeszerzést végez. A feladatok ellátásához a speciális tanyagondnoki tanfolyamot elvégezte. Tisasüly külterületén (Görbe major, Szénási tanya, Fiúági tanya) 18 tanyán élő családnak nyújt segítséget az alapszolgáltatásokhoz való hozzáférésben, hivatalos ügyek intézésében, egyéb lakossági szolgáltatások nyújtásánál.

Az intézmény szakosított ellátásként Besenyszögön 50, Nagykörűben 29 férőhellyel működtet idősek bentlakásos otthonát. A besenyszögi idősek otthona jelenleg két szárnyban biztosít ellátást. Az otthon régi szárnyában kilenc kétágyas, három egyágyas lakószoba található. Az új szárnyban 29 férőhely (kettő kétszemélyes, 25 egyszemélyes) fürdőszobával ellátott, 10 m² nagyságú lakóterületű szoba található. Mindkét intézmény akadálymentes.

Az intézményben dolgozó szakemberek 100%-ban rendelkeznek a hatályos miniszteri rendeletben előírt szakképesítéssel. Az osztályvezető ápoló a foglalkoztatás-szervező és a terápiás munkatárssal az ellátást igénylő bevonásával egyéni gondozási tervet készít. A lakók rendszeres orvosi felügyeletét az intézmény orvosa látja el.

Fontos feladat a családi kapcsolatok megtartásának, vagy újraélesztésének a segítése. Az otthon dolgozói mindent megtesznek annak érdekében, hogy a lakók számára a család ne vesszen el.

6. kép A Besenyszögi Központ belső udvara

Az intézményben nagy hangsúlyt fektetünk a nemzedékek közötti kapcsolatok mélyítésére, hiszen a generációk közötti kötelék azért fontos, mert a közös gyökerek és hagyományok szerepet játszanak identitásunk, önértékelésünk és megküzdési képességeink alakulásában. Óvodások rendszeresen jönnek az intézménybe, amikor közösen játszanak, kézműves foglalkozásokon vesznek részt a lakókkal. A nyári táborok alkalmával is vendégeink a gyerekek, szinte mindegyik korosztályból.

A mindennapokat manuális, fizikai és szellemi foglalkozásokkal tesszük színesebbé, amikor mindenki saját képességének, érdeklődésének megfelelő elfoglaltságokból tud választani.

g) drogprevenciós szolgáltatások:

Drogprevenciós tevékenységet a korábbi besenyszögi körzeti megbízott látott el településünkön, aki rendszeresen tart előadásokat a bűnmegelőzési, kábítószerfogyasztási témákban az általános iskolás korú fiatalok körében.

A megyeszékhelyű Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Humán Szolgáltató Központ Drogkonzultációs és Információs Központja a szenvedélybetegek és hozzátartozóik ellátásával foglalkozik, akik segítséget tudnak nyújtani a kábítószerfüggőség kezelésében.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor:

Nem áll rendelkezésünkre adat.

i) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül:

Az Önkormányzat igyekszik a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került egyéneket, családokat hátránykompenzáló juttatásokban – települési-, és egyéb támogatások - részesíteni.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai:

A magyar kultúra és a közművelődés fejlesztésének jelentős szerepe van a település életében és jövőjében. Egyrészt a település lakosságának életminőségét, másrészt a turisztikai bevételek növelését és a vonzerőt fokozza a helyi kulturális élet sokszínűsége. A hagyományteremtő és kulturális rendezvények mindig fontos eseménynek számítanak a település életében, hiszen ez évről évre összehozza a település lakóit, ahol

kellemes hangulatban folyhatnak eszmecserék a település ügyes-bajos dolgairól. Ilyen programok lebonyolítására ad lehetőséget Besenyszögön a Wesniczky Antal Művelődési Ház és Könyvtár, a Vehiculum-Ház, Közérdekű Muzeális Gyűjtemény, valamint a Sport és közösségi központ (volt TSZ központ).

A **Wesniczky Antal Művelődési Ház és Könyvtár** intézményét, Besenyszög Községi Önkormányzat Képviselő-testülete 52/1999.V.26. ÖK.sz. határozatával létesítette, két korábbi községi intézmény, a Petőfi Sándor Művelődési Ház és a Községi Könyvtár összevonásával. Az összevonás során a Községi Könyvtár intézmény megszűnt és a Művelődési Ház feladatai kiegészültek a szükséges tevékenységi körökkel. Az összevont intézmény jogutódja a megszüntetett intézménynek. Az 1999-ben összevont művelődési ház és községi könyvtár, 2000-ben, a Millennium évében a Wesniczky Antal Művelődési Ház és Könyvtár elnevezést kapta. Típus szerinti besorolása alaptevékenysége szerint: közszolgáltató költségvetési szerv, közintézmény. Működési formája integrált közművelődési, közgyűjteményi intézmény, amely közösségi színtereket működtet, nemzeti ünnepek programjait, az önkormányzat rendezvényeit szervezi, könyvtári szolgáltatásokat biztosít.

Az intézmény meghatározó szerepet tölt be a település kulturális, közművelődési életében. Alkalmazkodik közvetlen környezete művelődési igényeihez, elvárásaihoz és kielégíti a lakosság művelődési igényeit, biztosítja a szabadidő kulturális célú eltöltését. Tartalmi munkája igen sokrétű és változatos. Programokat, rendezvényeket szervez, kiemelten kezelve a rétegművelődést és felvállalva a kulturált szórakozást. Nagy hangsúlyt fektet a hagyományok ápolására és azok kibővítésére, megújítására. Tevékenysége során a már meglévő hagyományokra építő és a folyamatosan fellépő új igényekhez alkalmazkodik és a helyi sajátosságokat is figyelembe vevő programok és formák jelennek meg.

A művelődési ház feladata a helyi kultúra gondozása, Besenyszög természeti, kulturális és közösségi értékeinek támogatása, a helyi tudás, a lokálpatriotizmus, a „gazdatudat” erősítése, helyi ünnepek, műsorok, bemutatók szervezése. Továbbá feladata a létkultúra növekedésének segítése, a helyi lakosság élet- és teljesítőképességének, egészségének érdekében a közművelődési intézményben mozgás- és mentális kultúrát, önismeretet és önkontrollt fejlesztő alkalmak, bemutatók szervezése, egy-egy speciális helyzetű csoport gondjának oldását segítő ismeretek kínálata, felnőttek át- és továbbképzését segítő alkalmak szervezése.

Az intézmény végzi a helyi közösségek, Besenyszög különböző érték- és érdekrendszerű civil közösségeinek, a munkanélküliek és a fogyatékkal élők igény szerinti segítségét, művelődési szándékainak támogatását, családi rendezvények szervezését, gyermekek nyári táboroztatását.

Megvalósított céljai között szerepel a településfejlesztő, érdekvédő, közéleti körök, egyesületek szervezése, tevékenységük gondozása, a közös célok érdekében a különböző civil közösségek között az együttműködés kezdeményezése.

Folyamatos és aktív az együttműködés a művelődési ház és könyvtár, az önkormányzat további intézményei (iskola, óvoda, Gondozási Központ, Vehiculum-Ház) és a civil szféra között. Közművelődési tevékenységében támogatja a település környezeti, szellemi, művészeti értékeinek, hagyományainak feltárását, megteremtését, megismertetését, ápolását. Támogatja az önkormányzat és a helyi vidékfejlesztési stratégia céljait, ezáltal segítve a kreatív ipar termékeinek befogadását és előállítását. Segíti a fiatalok iskolán kívüli szabadidős tevékenységét, a helyi hagyományok és a térségre jellemző jellegzetességek dokumentálását és kreatív felhasználását.

7. kép A Művelődési Ház épülete

Könyvtárunk általános gyűjtőkörű, nyilvános, települési könyvtár. A könyvtár feladatai a könyvtárban az olvasási és könyvtárhasználati kultúra terjesztése a teljes lakosság körében. Az Önkormányzat, mint fenntartó az állami normatívából juttat az intézmény könyvtári állományfejlesztésére (elmúlt évben 780.000.-Ft), így az olvasók hozzájuthatnak azokhoz az újdonságokhoz, amelyek érdeklik őket, segítik a tanulásban, a szabadidő hasznos eltöltésében. A mindennapos könyvtári feladatokat folyamatosan végzi az intézmény: kölcsönzés, olvasókkal való egyéni és csoportos foglalkozások, gyűjtemény gyarapítása, leltározás, selejtezés, dokumentumok feldolgozása, raktári rend biztosítása, adminisztrációs feladatok.

18. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	igen	720	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Rendszeres a közösségi rendezvények, író-olvasó találkozók, szabadidős foglalkozások, irodalmi estek, kiállítások szervezése. Az intézmény feladata az önkormányzat lapjának, a „Besenyszögi Hírmondó” anyagának összegyűjtése és azok szerkesztése.

Az intézmény a fogyatékkal élők számára olvasókészülék használatát biztosítja. A Művelődési Ház és a Könyvtár épülete akadálymentesített. Rendszeres a közösségi rendezvények, író-olvasó találkozók, szabadidős foglalkozások, irodalmi estek, kiállítások szervezése. Az intézmény feladata az önkormányzat lapjának, a „Besenyszögi Hírmondó” anyagának összegyűjtése és azok szerkesztése.

A „TOP-2.1.1-15-JN1-2016-00003 Sport és közösségi központ létrehozása felhagyott TSZ központ hasznosításával” című pályázat keretében új rendezvényterem kialakítása valósult meg, amely még több kulturális és közösségi program megvalósítását teszi lehetővé.

A **Vehiculum-Ház Közérdekű Muzeális Gyűjtemény, Múzeumpedagógiai Tagintézmény** közérdekű muzeális gyűjtemény, létrejöttét a Besenyszögiért Alapítványnak és Besenyszög Község Önkormányzatának köszönheti. A Besenyszögiért Alapítvány első alapító okiratában lefektetett Bezzeg Imre-féle néprajzi tárgyak gyűjteményes felkarolása, Chiovini Emlékszoba kialakítása volt a két legfontosabb cél, amely 2007-ben képviselő-testületi határozattal megvalósult.

Az alapinfrastruktúra kialakításához a KÖZKINCS – 06/II.-1.a azonosítószámú „Mikrotérségi település- és tájmúzeum technikai feltételeinek kialakítása, megteremtése lakosságmegtartó erő növelése kultúrjavak hasznosítására” című pályázattal elnyert 4 000 000 Ft és a hozzá kapcsolódó 1 000 000 Ft önerő adott lehetőséget. Az önkormányzat tulajdonában lévő régi csendőrlaktanya átalakításával és felújításával megfelelő kiállító hely jött létre a meglévő, jobb sorsra érdemes, hosszú évek alatt összegyűjtött helytörténeti eszközök és dokumentumok bemutatására.

A muzeális intézmény gyűjtőterülete Besenyszög közigazgatási területe, amelynek bővítése (Csataszög, Nagykörű, Kőtelek, Hunyadfalva, Tisasüly, Szászberek) a TIOP 1.2.2. „Múzeumok levéltárak oktatási szerepének erősítése” című 49 999 000 Ft értékű intézménybővítés megvalósulása fenntartás részeként középtávú tervek között szerepel.

Az önkormányzat jelentős szerepvállalása a kultúra területén tehát nagyban megmutatkozik. Besenyszög színes kulturális és hagyományőrző tevékenységei kiemelkedőek, megye és országsszerte is ismertek. A település nagy gondot fordít a kulturális értékek megóvására, amelyben az önkormányzat intézményei és a település civil szervezetei is aktívan részt vállalnak.

A Vehiculum-Ház Közérdekű Muzeális Gyűjtemény, küldetése a Besenyszögért Alapítvány működési céljaiból bontakozott ki. A muzeális intézmény országos programokban történő részvételét és hírnevét a Besenyszögért Alapítvány- és az általa megnyert pályázatok általi támogatásnak köszönheti. A két szervezet között meglévő, egymást erősítő kapcsolat hatványozottan hat a helyi erőkre, az intézmény és alapítvány küldetésének teljesülése által.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások:

Besenyszög település zárt, endemikus jelleggel bír, ennek megfelelően igen erős a humán ökörendszer család szintjének támogató funkciója. Besenyszögön a közösségi együttélés során egy-egy esettől eltekintve nem jellemzőek komolyabb konfliktusok. Az utóbbi években sokan költöztek be a környező településekről, vagy akár más országrészről, így közösségünk kevésbé belterjes.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai:

A helyi civil szervezetek aktívak, sokszínű tevékenységeikkel a település fejlődéséhez hozzájárulnak. Az Önkormányzat pályázati lehetőségek biztosításával, rendszeres tájékoztatással és folyamatos párbeszéd fenntartásával segíti munkájukat. Az önkormányzat - pénzügyi kereteihez mértén és különböző feltételekkel - minden évben pénzügyi támogatást nyújt a pályázó civil szervezeteknek tevékenységük gyakorlásához. A szolidaritás mind a magánemberekben, mind a településen működő gazdasági szervezetekben is jelen van.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei:

A településünkön kis számban fordul elő nemzetiségi, így a más nemzetiségekhez tartozók kulturális identitásának megőrzésére nincs intézkedés.

e) helyi lakossági önszerveződések:

A helyi lakossági önszerveződések a 8. pontban kerül kifejtésre.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Besenyszögön nincs roma nemzetiségi önkormányzat. Az etnikai hovatartozás egy olyan szenzitív adat, melyről többnyire önbevalláson alapuló információszerzés révén szerezhetünk tudomást, de településünkön ilyen jellegű felmérés nem készült. Ilyen adat megismerését szolgálja a népszámlálás.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A szegénység, az elszegényedés folyamatának felszínre kerülő problémái között a lakosság munkaerő-piaci helyzete, a munkanélküliségből eredő problémák, illetve a lakhatással összefüggő problémák, a hátralekók felhalmozódása, a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése szerepel.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliség következménye az elszegényedés, valamint az értéktelenség érzése.	A munkanélküliség visszaszorítása érdekében a közfoglalkoztatás továbbfolytatása pályázati lehetőségek kihasználásával, új foglalkoztatási alternatívák keresése.
Munkanélküliség miatti kialakuló mentális és egészségügyi problémák.	Pszichológus szakember alkalmazása, egészségügyi szolgáltatások fejlesztése, egészséges életmódot támogató programok szervezése, egészségügyi szűrések népszerűsítése.
A szakképzettség és a digitális írástudás hiánya akadályozza a munkanélküliek munkaerő-piacon történő elhelyezkedését.	Piacképes képzési lehetőségek kihasználása, munkaerő támogatási programban való részvétel.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

19. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020) (2. számú táblával azonos)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 642	1 645	3 287	49,95%	50,05%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)	39	36	75	2,28%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	220	209	429	6,69%	6,36%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	49	51	100	1,49%	1,55%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 19. számú tábla a gyermeklétszám korcsoport szerinti megoszlását, lakónépességen belüli arányát mutatja nemenként. Besenyszögön a fiúk és lányok aránya 0-17 éves korosztályos népességen belül szinte megegyezik.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete:

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában.

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja.

A helyi gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint nem változott az a tendencia, hogy a veszélyeztetettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó:

Szociális helyzet: A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek több mint a felét foglalta magába.

A család szétesése: Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb oka, a válás a gyermek számára veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek.

A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya: Az elhanyagolás is bántalmazás (egészségügyi-, oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyanújelek, tünetek jelentkezhetnek testi, viselkedésszerű és érzelmi szinteken is.

Súlyos betegség a családban: A betegség vonatkozhat szülőre, nagyszülőre és testvérre is. A családtagok hosszú vagy súlyos betegsége, az egészségtelen életmód, tartósan rossz lakhatási körülmények a gyermek testi fejlődését és egészségét is veszélyeztetik. A gyermek számára problémát okozhat a hosszan tartó, vagy súlyos betegséggel való szembesülés, a normálistól eltérő élethelyzetben való folyamatos „tartózkodás”.

A család életmódja: A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapijaiban: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet.

A gyermek mentális állapota, személyiségzavara: A gyakorlatban is érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái - következetlenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mérce állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya – tapasztalhatóak. Gyakran találkozunk az idegrendszeri betegségük miatt rendszeresen gyógyszert fogyasztó kisgyermekkel.

Bántalmazás: Jelei sokszor nem egyértelműek. Nehezíti a helyzetet, hogy a testi jelek hiánya nem zárja ki a bántalmazás lehetőségét (szexuális-, verbális bántalmazás nehezen felismerhető).

A településen működő jelzőrendszeri tagok hatékony együttműködése segíti a problémák feltárását, a veszélyeztetettség megszüntetésének lehetőségét. A gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van. A veszélyeztetett gyermekeket a gyermekjóléti szolgálat alapellátás keretein belül figyelemmel kíséri. A család és gyermekjóléti szolgálat mindkét alkalmazottja diplomás, az egyik általános szociális munkás-, és pszichológus végzettségű.

20. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	3	0
2018	3	0
2019	3	25
2020	1	18
2021	4	22
2022	6	14

Forrás: TeIR, KSH Tstar

2022. évben a veszélyeztetett gyermekek száma 14 fő volt, a védelembe vett gyermekek száma 6 fő. A védelembe vett 18 év alattiak száma az elmúlt 5 évhez képest – a 2020-as évet kivéve – folyamatos emelkedést mutat, a veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma rapszódikus, hol emelkedik, hol csökken a számuk. Családból történő kiemelésre nem került sor.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők:

21. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	114
2018	92
2019	67
2020	50
2021	53
2022	43

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő településen élő gyermekek számában csökkenés jelentkezik, amely nem feltétlenül a családok anyagi helyzetének javulását mutatja, a csökkenés oka a jogszabályban meghatározott alacsony jövedelemhatár. Az alacsony küszöb miatt támogatásra azok a családok jogosultak, akik álláskereső, munkanélküli ellátásban részesülnek, közfoglalkoztatási bérből élnek vagy alacsony a keresetük.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére a bölcsődei, óvodai, általános iskolai étkeztetés térítésmentes, a középiskolai rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő tanulók 50%-os térítési kedvezményre jogosultak.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete:

A családoknak nyújtott támogatással Önkormányzatunk elismeri a család és gyermekvállalás fontosságát. Célja a család, mint a társadalom alapvető egységének segítése, a gyermekvállalás feltételeinek javítása, a gyermek születését követően az anyagi terhek csökkentése a rászoruló családoknak. A születési támogatás összege 50.000.-Ft, feltéve, hogy a szülő lakcíme a gyermek születését megelőző 1 évben Besenyszög városban volt és az újszülött gyermek első életvitelszerű lakcíme Besenyszög városban van.

Önkormányzatunk a szociálisan rászoruló gyermeket nevelő családok számára települési támogatást nyújt a létfenntartást veszélyeztető, rendkívüli élethelyzetbe kerülés okán.

Ennek keretében támogatást nyújtunk:

- árva gyermekek létfenntartási, lakhatási, iskola tanulmányainak folytatásához,
- gyermekek nevelésével, gondozásával kapcsolatosan keletkezett kiadásokhoz (étkeztetés, tankönyv, tanszer, gyógykezelés, szemüveg, iskolai kirándulás, táboroztatás, úszás, stb.),
- általános és középiskolai tanulmányokhoz (iskolakezdési támogatás)
- felsőfokú tanulmányokhoz (tehetséges diákok támogatása, Bursa Hungarica ösztöndíj pályázat).

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői:

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az intézményekben történő közétkeztetés.

Az iskolában havonta átlagosan 132 gyerek étkezik. Étkezési kedvezményben 71 gyerek részesül, melyből 19 gyermek ingyenesen étkezik. Az étkező gyerekek 53%-a részesül ingyenes vagy kedvezményes étkezésben. Valamennyi szociálisan rászoruló és normatív támogatásra jogosult gyermekétkezési lehetősége biztosított volt.

Az ingyenes/kedvezményes gyermekétkeztetés igénybevételét a Gyvt. határozza meg és jogcíme általában a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, a családban három vagy több gyermek nevelkedése, illetve tartós betegség és fogyatékoság, valamint az, ha a gyermek nevelésbe vétel alatt áll.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete:

Nem áll rendelkezésünkre adat.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői:

Nem áll rendelkezésünkre adat.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermek nincs a településen.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékosággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Gyvt. alapján a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a települési önkormányzat jegyzőjének hatásköre, a gyermekvédelmi gondoskodás keretében tartozó hatósági intézkedések közé tartozik. A törvény alapján hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi

kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében 3 feltételből (szülők alacsony iskolázottsága, alacsony foglalkoztatottsága, illetve a gyermek elégtelen lakókörnyezete) legalább egy fennáll, halmozottan hátrányos helyzet megállapításához a fenti feltételből legalább kettőnek kell fennállnia. Halmozottan hátrányos helyzetű továbbá a nevelésbe vett gyermek, az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

Besenyszög Városban 2022. év végén 2 gyermek halmozottan hátrányos helyzetű, akik általános iskolás korúak.

Hátrányos helyzetű gyermekek száma 16 fő, melyből 3 gyermek bölcsődés korú, 4 gyermek óvodás, 4 gyermek általános iskolai, és 5 gyermek középiskolai tanulmányokat folytat.

A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg. Fogyatékossgal élő gyermekek számáról nincs pontos adatunk.

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A 3.6 pont a) alpontnál kifejtésre került.

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A 3.6 pont a) alpontnál kifejtésre került.

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A 3.6 pont c) alpontnál kifejtésre került.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A Gyvt. 15. § (2) bekezdése alapján a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások a következők:

- a gyermekjóléti szolgáltatás,
- a gyermekek napközbeni ellátása (bölcsőde),
- a gyermekek átmeneti gondozása,
- gyermekek esélynövelő szolgáltatásai.

Településünkön előbbi két gyermekjóléti alapellátási forma érhető el.

A családsegítés és **gyermekjóléti szolgáltatás** feladatait tájékoztatás nyújtásával, szociális segítőmunkával, valamint más személy, ill. szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítésével látja el.

A szolgálat munkája során figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét, meghallgatja a gyermek panaszát és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedéseket, felkérésre környezettanulmányt készít, segíti az oktatási-nevelési intézményeket gyermekvédelmi feladatának ellátásában.

Amennyiben a szakmai tevékenység az első interjú kapcsán nem zárul le:

- együttműködési megállapodást kell kötni a szolgáltatást igénybe vevő nagykorú személlyel, a cselekvőképességében a gyermekjóléti, szociális ellátások igénybevitelével összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú személy esetében a gondnoka hozzájárulásával,

- és esetnaplót kell vezetni.

A szociális segítő tevékenység esetében kiemelkedő problémát jelentenek a családokon belüli működési zavarok, melyek elsősorban életvezetési, családi–kapcsolati konfliktusokban, anyagi és lakhatási nehézségekben, gyermeknevelési és elhanyagolási problémákban, felnőtteknél tapasztalható lelki–mentális, valamint a gyermekeknél tapasztalható pszichés-, magatartás-, teljesítmény- és beilleszkedési zavarokban nyilvánulnak meg.

Nagy problémát jelentenek azok az esetek, ahol családi–kapcsolati konfliktusok tapasztalhatók (például a szülők megromlott, rossz kapcsolata, egymás közötti harc a válás előtt, alatt vagy után). Mindezek súlyosan veszélyeztetik a gyermek egészséges érzelmi és erkölcsi fejlődését, bizonytalanságot, zavart (például lojalitáskonfliktust, pszichés és szomatikus tüneteket) okozva a gyermekek mindennapi életében.

Sok esetben tapasztalható, hogy a szülők szülői kompetenciája gyermekeik vonatkozásában nem alakult ki, vagy hibás mintákkal terhelt. Gyakran tehetetlenek az életkori sajátosságokból fakadó problémákkal szemben. Ez a tehetetlenség frusztrációs helyzeteket teremt a családon belül, melynek feloldására, megoldására a szülőknek nincs megfelelő mintájuk, így megfelelő megoldási mechanizmusuk sem alakulhatott ki.

Szakmai tevékenység számokban:

(22. számú táblázat)

Tevékenység	Esetszám
Információnyújtás	997
Ügyintézéshez segítségnyújtás	116
Segítő beszélgetés	456
Családlátogatás	165
Környezettanulmány készítés	6
Konfliktus kezelés	3
Tanácsadás	31
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez-pénzbeli	100
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez-természetbeni	18
Közvetítés más szolgáltatáshoz	1
Esetkonferencia, esetmegbeszélés, esetkonzultáció	32
Adományközvetítés	134
Összesen	2060

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Ez a tevékenységszám 849 főt érintett.

A statisztikai adatok azt mutatják, hogy a szakmai tevékenység során nagy szükség van az információnyújtásra, segítő beszélgetésre. Megnövekedett az igény az ügyintézéshez nyújtott segítségnyújtásnak is. Jelentős számot ért el az adományközvetítés és a családlátogatások mennyisége.

Együttműködési megállapodásban érintettek száma: 32 eset, melyben 59 fő érintett. Ebből családsegítés keretén belül 21 eset, 21 fővel; gyermekjóléti alapellátás keretén belül 11 család, 38 fővel, melyből 22 gyermek érintett. Védelembe vett családok száma: 3, melyben 7 gyermek érintett.

A településen 14 fő a nyilvántartott kiskorúak száma. A veszélyeztetettség okai: nevelési probléma, családi konfliktus, szülők, család életvitele (szenvedélybetegségek, antiszociális viselkedés), gyermek fizikai elhanyagolása, munkanélküliség.

A szolgálat veszélyeztetettség és krízishelyzetet észlelő és jelző rendszert működtet. Az egészségügyi intézményekkel, közoktatási intézményekkel, rendőrséggel, civil szervezetekkel, egyházzal jó kapcsolatot ápolnak a szolgálatok.

Kilenc jelzés érkezett az elmúlt évben, melyből 6 köznevelési, szakképző intézményből, 3 pedig jegyzőtől.

A jelzések száma a korábbi évekhez képest enyhe emelkedést mutat. Az oktatási, nevelési intézmények (bölcsőde, óvoda, általános iskola) szocializációs problémákkal szembesülnek, valamint a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek száma is jelentősen növekedett.

A szolgálat a szociális munka eszközeivel és módszereivel hozzájárul az egyének, családok, csoportok, közösségek jólétéhez, fejlődéséhez és a szociális környezetükhöz való alkalmazkodáshoz.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás:

Besenyszög Város Önkormányzata – 2020-ban - pályázat útján építette a **Napsugár Bölcsődét**. Korábban a város nem rendelkezett bölcsődével, így - az intézmény megépítésével - nagy segítséget nyújt a kisgyermekes családoknak, segíti a szülők munkaerő-piaci elhelyezkedését és visszatérését. Az elmúlt évek tapasztalata azt mutatja, hogy jelentősen megnövekedett a családok igénye a gyermekek napközbeni elhelyezésére. A bölcsőde a városközpontban, - a Millér part mellett - az óvoda közvetlen szomszédságában épült, pár méterre pedig az általános iskola található. A szülők számára jól megközelíthető az épület gyalogosan és autóval is.

Az Intézmény 28 fővel fogadja a gyermekeket. Jelenleg 25 fő kisgyermek jár a bölcsődébe. A nevelési év végére a feltöltöttség 26 fővel várható. A korosztályt tekintve a legfiatalabb kisgyermek 22 hónapos, a legidősebb 37 hónapos. A bölcsőde rendelkezik a korosztályoknak megfelelő játékkészlettel mind csoportszobailag, mind kültéri nagymozgásos játékokkal (futóbicikli, tricikli, motor), viszont az udvari játékkészletük nagyon hiányos. Szükségük lenne kültéri mozgáskultúrát és mozgásfejlődést segítő, mozgásigényt kielégítő eszközökre (mászóka, csúszda). Ezen eszközöknek a beszerzéséhez pályázati lehetőséget keresnek a fenntartóval, mely ez idáig nem járt sikerrel.

A nevelési év során több családi programot is szerveznek, ahol a családok együtt tölthetik az időt. Szeptemberben a „Tök jó születési” rendezvényük az őszi jegyében történik, ahol őszi finomságokkal készülnek a gyerekeknek és szüleiknek, illetve őszi jellegű tevékenységeket végezhetnek együtt, mint a kukoricamorzsolás, tök faragás, kézműves foglalkozás. Decemberben, a karácsonyra hangolódva, adventi kézműves foglalkozáson vehetnek részt a családok, ahol karácsonyi zenével, mézeskaláccsal és közös karácsonyfa feldíszítésével készülnek az ünnepekre. Májusban pedig a gyermeknapi rendezvénnyel zárják a közös családi programokat. A szülők részéről több felajánlás érkezik ezekre a programokra. Jó kapcsolatot ápolnak a szülőkkel, készséggel állnak rendelkezésükre bármilyen szakmai kéréssel, kérdéssel kapcsolatban. Szakmai programjukban kiemelten kezelik a gyermekek környezettudatos, egészséges életmódra nevelését, melyet rendszeres mozgással, a természetes mozgáskedv fenntartásával, korszerű táplálkozással, kultúrhigiénés szokások kialakításával és az érzelmi biztonság megteremtésével valósítanak meg.

A bölcsőde engedélyezett álláshelye:

bölcsődevezető	1 fő
kisgyermeknevelő	4 fő
dajka	2 fő
Összesen:	7 fő

8. kép Bölcsőde

f) gyermekvédelem:

A Gyvt. 14. § (1) és (2) bekezdései alapján a gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét szolgálják

- a Gyvt. és a pénzben és természetben nyújtott szociális és gyermekvédelmi ellátások szabályairól szóló 15/2013.(XII.23.) sz. rendelet alapján nyújtható pénzbeli és természetbeni támogatások,
- a Gyvt. alapján a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások: lsd. 4.3 pont d) alpontnál,

A család és gyermekjóléti szolgáltatás hatékony működése érdekében észlelő és jelzőrendszerének kiépítése, megfelelő működtetése a gyermeki jogok érvényesülésének figyelembe vételével alapvető feltétel.

A jól működő észlelő-és jelzőrendszer képes a veszélyeztetettség időbeni felismerésére, a veszélyeztetett gyermek gyermekjóléti szolgáltatásba való irányítására, részt venni a diagnózis felállításában, a család erőforrásainak feltárásában, a problémamegoldó eljárások tervezésében és lebonyolításában, az érintettek „képesé tevésére” tett erőfeszítésekben, az elért eredmények tartós fenntarthatóságában. Az észlelő-és jelzőrendszer működésének minősége meghatározza a településen élő családok, gyermekek helyzetét.

A gyermekvédelem középpontjában továbbra is meghatározó szerepet tölt be maga a jelzőrendszer. A család-és gyermekjóléti szolgálat kiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, melyet a prevenció munkája első számú eszközének tekintünk. A veszélyeztetettség jelzésére épülő gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja a jelzőrendszer működésének minősége. A jelzőrendszer tagjainak együttműködése az esetek és a problémák mentén történik. A települési jelzőrendszer összetétele sokszínű, minden olyan intézmény, hatóság, civil szervezet részt vesz benne, akik szakmai munkájuk során kapcsolatban állnak a gyermekekkel. Együttműködnek, egymást kölcsönösen tájékoztatják.

- a Gyvt. alapján a gyermekvédelmi szakellátások (otthont nyújtó ellátás, utógondozói ellátás, területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás),
- a Gyvt.-be meghatározott hatósági intézkedések
 - hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása,
 - a védelembe vétel,
 - a családbafogadás,
 - az ideiglenes hatályú elhelyezés,
 - a nevelésbe vétel,
 - a nevelési felügyelet elrendelése,
 - az utógondozás elrendelése,

- az utógondozói ellátás elrendelése,
- a megelőző pártfogás elrendelése.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások:

Az illetékességi területen és megyeszékhelyen működő család és gyermekek védelmét szolgáló intézményrendszer:

1.A Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Szociális Szolgáltató Besenyszögi Központja Család és Gyermejjóléti Szolgálat 5071 Besenyszög, Hunyadi út 1. Telefon: 06-56-487-021.

2. Besenyszögi Közös Önkormányzati Hivatal 5071 Besenyszög, Dózsa György út 4. Telefon: 06-56-487-002. Pénzbeni és természetbeni ellátások igénylése.

3.A Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Humán Szolgáltató Központ Család és Gyermejjóléti Központ 5000 Szolnok, Levente utca 1. Telefon: 0620/3105588, 0620/2457327, 0620/4738443, 0620/4738446.

4.Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Szolnoki Járási Hivatal Gyámügyi Osztály 5000 Szolnok, Ady Endre út 9. Telefon: 06-56-795-685. 4.3 pont f) alpontjában említett hatósági intézkedések megtétele.

5. Hajléktalan Szálló: A Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Humán Szolgáltató Központ 5000 Szolnok, Tószegi út 32-34. Az emberi léthez szükséges elemi feltételeket (szállás, tisztálkodás, étkezés, orvosi ellátás, szociális-mentális segítségnyújtás) biztosítja. Telefon: 06 56 421-988, 0620/4405559.

6.Nappali Melegedő: A Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Humán Szolgáltató Központ 5000 Szolnok, Prizma út 13. Az emberi léthez szükséges elemi feltételeket (szállás, tisztálkodás, étkezés, orvosi ellátás, szociális-mentális segítségnyújtás) biztosítja. Telefon: 06 56 210-343, 06 56 521-001.

7.Családok Átmeneti Otthona: Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Családok Átmeneti Otthona 5000 Szolnok, Kőrösi út 1-3. Telefon: 56/425-071. Anyát gyermekkel, apát gyermekkel, valamint várandós anyát fogadnak.

Az illetékességi területen működő nők védelmét szolgáló intézményrendszer elérhetőségei az alábbiak:

Jogi segítségnyújtás:

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Pártfogó Felügyelői és Igazságügyi Osztály 5000 Szolnok, Ady Endre út 35-37.

Jogi Segítségnyújtás: 06-[56-511-575](tel:0656511575), 06-[56-795-143](tel:0656795143).,

Áldozatsegítés: [06-56-795-144](tel:0656795144).

Egészségügyi segítségnyújtás:

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Hetényi Géza Kórház (5000 Szolnok, Tószegi út 21., telefon: 06-56-503-603, továbbá a bántalmazott háziorvosától kérhet egészségügyi segítséget.

Pszichológiai, Mentálhigiénés, terápiás, konfliktuskezelő segítségnyújtás:

Mentálhigiénés és konfliktuskezelési tanácsokat a lakóhely szerint illetékes Család és Gyermejjóléti Szolgálat, illetve pszichológia segítséget a szolnoki Család és Gyermejjóléti Központ adhat.

Országos segítő szervezetek:

1. Igazságügyi Minisztérium Áldozatsegítő Központ zöld száma: 06-80-225-225
2. NANE Egyesület Segélyvonala bántalmazott nőknek: 06-80-505-101
3. PATENT jogsegélyszolgálat bántalmazott nőknek : 06-80-80-80-81 (szerda 16.00-18.00, csütörtök 10.00-12.00.)
4. Stop-Férfierőszak Vonal: bántalmazó magatartásukon változtatni kívánó férfiak számára: 06-1-344-3802 (csütörtök 18.00-21.00)
5. Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat a családon belüli erőszak áldozatainak részére: 06-80-20-55-20
6. Lelki Egészségvédő Alapítvány: pszichológiai és pszichoterápiás szolgáltatás (térítés ellenében): 06-1-221-7068
7. Ökumenikus Segélyszervezet Krízisambulancia Szolnok : +36-30-305-2919
8. Magyar Máltai Szeretetszolgálat 5000 Szolnok, Krúdy Gy. út 67. Telefon: 56/241-004.
9. Magyar Vöröskereszt 5000 Szolnok, Mária út 38. Telefon: 56/513-139.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés:

A sportprogramokhoz való hozzáférés a 3.6 pont e) alpontjánál kifejtésre került.

Általánosságban megfogalmazható, hogy az egészséges életmódra, sportos életvitelre való nevelés egyre hangsúlyosabb szerepet kap a bölcsőde és az óvodai nevelés terén. Az óvoda minden évben megtartja az egészségmegőrzéssel kapcsolatos Egészségnapot. A gyermekek mindennapjaiban az egészségtudatosság, a rendszeres testmozgás folyamatosan jelen van.

A gyermekek egészséges fejlődése érdekében továbbra is szükséges lenne a sporttevékenységek fejlesztése, melyhez hozzájárulhat a helyi termálvíz hasznosításával megépíthető tanuszoda, strand. Ilyen továbbá a meglévő kerékpárút továbbfejlesztése, a biztonságos, és egészséges életmód támogatásáért, valamint az intézményi és közterületi sport-, és játszóeszközök megújítása, fejlesztése.

A szabadidő hasznos eltöltéséhez a Művelődési Ház színházi előadásokat, zenés bábelőadásokat, ismeretterjesztő előadásokat, kiállításokat, discót és nagyszabású városnapi programokat szervez. A Művelődési Ház teret enged számos civil szervezet foglalkozásaihoz, a tánc-, és zenei oktatáshoz. A helyi könyvtár rendszeresen szervez gyermekek számára könyvtárhasználati órát. A Sport és közösségi Központban a fiatalok részére alkalmanként zenés-táncos rendezvényt szervez az üzemeltető.

Településünkön korlátozottak a fiatalok részére a szórakozási lehetőségek. Ennek megoldására különböző önszerveződési csoportok, baráti társaságok tesznek/tettek lépéseket kisebb-nagyobb sikerrel.

A nyári szünidőben az általános iskola Erzsébet tábort biztosít főként a hátrányos helyzetű gyermekek számára. Ezen kívül számos nyári tábor kerül megszervezésre ebben az időszakban a Család és Gyermejkölési Szolgálat, a Művelődési Ház és Könyvtár, a Múzeum és civil szervezetek jóvoltából.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei):

A Szociális Konyha 2021 ősze óta működik folyamatosan, 2022. április 1 óta a Besenyszögi Eszterlánc Óvoda Telephelyeként. Feladatuk a közétkeztetés keretében bölcsődés, óvodás és iskoláskorú gyermekek ellátása, valamint idősek szociális étkeztetése mellett településünk lakóinak napi menü vásárlásának biztosítása. A közétkeztetési feladatok teljesítéséhez a konyha rendelkezik a működéshez szükséges helyiségekkel, valamint modern gépekkel, berendezésekkel. 2023. április 12 óta a Konyha étkezőhelyiségében biztosítják a helyi általános iskolások étkeztetését és látják el az ehhez kapcsolódó tálalókonyhai feladatokat megfelelő munka- és élelmiszerbiztonsági feltételek mellett.

A 2014-2020 Európai Unió ciklusban Besenyszögön a gyermekek helyi étkezése is megoldódott, azáltal, hogy egy új önkormányzati tulajdonban lévő konyha létesült. A helyi erőforrások felhasználásával tervezett konyha a Damjanich úton, a régi TSZ iroda épületének földszinti részén került kialakításra. A „TOP-4.2.1-15-

JN1-2016-00021 azonosítószámú Szociális konyha kialakítása Besenyszögön” pályázat keretében egy 400 adagos főzőkonyha kialakítása történt meg.

A Gyvt. 2016. január 1-től hatályos módosításával önálló gyermekvédelmi természetbeni ellátásként került meghatározásra a szünidei gyermekétkeztetés. Ennek keretében a települési önkormányzat a szülő, törvényes képviselő kérelmére a tavaszi, nyári, őszi, téli szünet időtartamára a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja.

A bölcsődés kortól, tehát az 5 hónapos gyermektől kezdve a legfeljebb 18. életévet betöltött fiatal számára kell – a fentiekben említett feltételek alapján – a szünidei étkeztetésről gondoskodnia a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerinti települési önkormányzatnak, függetlenül attól, hogy a gyermek intézményi jogviszonnyal rendelkezik-e.

A tavaszi szünetben 20 gyermek 2 munkanapon, nyári szünetben 19 iskolába járó kiskorú gyermek 55, 1 bölcsődés 15 és 5 óvodás korú gyermek 15 munkanapon keresztül vette igénybe az ellátást. Tavaly évben az őszi szünidei étkeztetés megvalósulása elmaradt az őszi szünet eltörlése miatt. A téli szünetben a szülők nem kérték az étkeztetés lehetőségét.

Az ételt előrecsomagoltan, egyszer használatos edényekben szolgáltatottuk. A napi egyszeri meleg étkezést a település Szociális Konyhája biztosította a gyermekek számára. Ennek biztosítása 822.475.-Ft összegű kiadással járt, melyhez 526.680.-Ft állami támogatás állt rendelkezésre.

j)eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok:

Besenyszögön minden gyermekeknek szóló program lehetővé teszi az eltérő családi háttérű gyermekek közti kapcsolatok kialakulását. Az intézményi, helyi rendezvények abban a szemléletben kerülnek megszervezésre, hogy minden gyermek számára igényes szabadidős programot biztosítson származástól, anyagi helyzetétől, családi körülményektől függetlenül. Természetesen vannak olyan magánszemélyektől, vállalkozóktól, civil szervezetektől érkező kezdeményezések (pl.: nyári tábor, karácsonyi ajándékozás, adományozás), ahol a rászorult vagy hátrányos helyzetű gyermekeknek kívánnak segíteni.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor:

Nem áll rendelkezésünkre ilyen adat.

l)előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül:

Az Önkormányzat igyekszik a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került családokat hátránykompenzáló juttatásokban – települési- és egyéb támogatások - részesíteni. Továbbá, Önkormányzatunk a hátrányos, halmozottan hátrányos gyermekek – jogszabályban meghatározott korú - részére szünidei gyermekétkeztetést, valamint a felsőfokú tanulmányokat folytató gyermekek/tanulók részére Bursa Hungarica Ösztöndíj támogatást nyújt.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Az integrált oktatás, különleges gondozás a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékossgot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint – az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében szerveződik.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei, valamint

- b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.):

23. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	51	25
2018	46	17
2019	38	7
2020	30	8
2021	32	5
2022	16	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A **Besenyszögi Eszterlánc Óvodában** 4 gyermekcsoportban látják el a nevelési-gondozási feladatokat. Az intézmény Alapító Okirata szerint a férőhelyek száma 100 fő, melyhez a személyi feltétel maximálisan biztosított. Jelenleg az intézményben 1 fő intézményvezető mellett a 4 gyermekcsoportban 8 fő óvodapedagógus, 4 fő dajka és 1 fő pedagógus asszisztens dolgozik. A csoportok életkori összetételét tekintve, jelenleg három csoport vegyes, egy pedig részben osztott korcsoportú.

Pedagógiai programjuk fontos alappillérei a családgondozás és a családok bevonása az óvoda életébe. A család mással nem pótolható, elsődleges szocializációs szerepet tölt be. A szülőt partnernek tekintik, a családi nevelés kiegészítő szerepét töltik be. A szülőket megismertetik programjukkal, stratégiai céljaikkal. Figyelembe veszik a családok egyre nehezebb anyagi helyzetét, programjaikat igyekeznek ennek tudatában szervezni. Segítő kapcsolatuk alapfeltétele a családok megértésére való törekvés, szükség esetén mentális támogatás nyújtása, tanácsadás.

24. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	79	6	7,59
2018	88	9	10,23
2019	93	6	6,45
2020	88	4	4,55
2021	84	4	4,76
2022	0	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Integráltan foglalkoznak a sajátos nevelési igényű, a hátrányos helyzetű kisgyermekkel. Különleges bánásmódot igénylő gyerekek esetében heti rendszerességgel konduktor, logopédus és gyógypedagógus foglalkozik az SNI-a gyerekekkel. A beszédfejlesztésre továbbra is nagy figyelmet fordítanak, mert egyre több a beszédproblémával küzdő gyermek. A tanulási nehézséggel, magatartási zavarral és beilleszkedési nehézséggel küzdő gyermekek fejlesztése fejlesztőpedagógus által valósul meg. Céljuk, hogy minden gyermek az integráció révén megtalálja helyét a közösségben, melyet segítő, egyenlő bánásmódot támogató nevelői környezettel biztosítanak.

Az óvodában működő 3 tehetségműhely éves munkaterv alapján végzi a gyermekek fejlesztését. Az esélyegyenlőség elvének megfelelően biztosítják minden nagycsoportos részére, hogy legalább egy tehetségműhely tagja legyen.

9-10. kép Besenyszögi Eszterlánc Óvoda játszóudvara és a KRESZ-park

2010-ben került sor az óvoda komplex akadálymentesítésére, a tornaszoba korszerűsítésére. 2014 nyarán az óvoda újabb korszerűsítésen esett át: nyílászárók cseréire, valamint külső homlokzati hőszigetelésre került sor, 2017-ben pedig a gyermek-illetve felnőtt mosdóhelyiségek felújítására. 2018-ban a tetőhéjzat teljes felújítására, a tető cserepeslemezzel történő borítására került sor, valamint szintén pályázat keretében az óvoda tetőzetére felszerelésre kerültek napkollektorok. Számos megújuló energiaforrás támogatja működésüket, így a napenergián túl a fűtésre használt geotermikus energia.

Az óvodához tágas, fás, gondozott udvarrész tartozik és korszerű, biztonságos, mozgást fejlesztő eszközökkel népszerűsítik a mozgást. Az udvari játékok a szabványnak megfelelőek, pótlásukban, fejlesztésükben nagy segítséget jelent a Besenyszögi Óvodásokért Alapítvány és Fenntartó anyagi támogatása is. Térkövezéssel nagy terasz került kialakításra, melyen kedvezőtlenebb időjárási helyzetben is mozgásos tevékenységet szervezhetnek a gyerekeknek az óvodapedagógusok. Szülői felajánlásokból mezítlábas ösvénnyel gazdagodott udvaruk. Továbbá a bölcsőde felőli kerítés szakasz, valamint az óvoda elavult fakerítésének modern WPC elemekre történő teljes cseréje is megvalósult. 2023 nyarán néhány óvodai udvari játék esetében megkezdődött az ütőcsillapító felületének cseréje (homok helyett gumilapok telepítése), mely a tervek szerint a későbbiekben tovább folytatódik.

11-12. kép Besenyszögi Eszterlánc Óvoda új vizesblokk és modern szobza

Az Önkormányzat 2020-ban sikeresen pályázott a Magyar Falu Programban az óvodai játszóudvar fejlesztésére, ennek keretében egy új KRESZ-pálya került kialakításra az intézmény udvarán, mely hozzájárul, hogy a gyerekek biztonságosabban közlekedhessenek a település fő útján újonnan épült kerékpárúton.

Alapítványi és szülői felajánlásokból is (tárgyi, anyagi, dologi) gazdagodik az óvodai csoportok eszközkészlete, szépül az óvoda. Legfontosabb partnerük a család, melyet mi sem bizonyít jobban, hogy a szülők szívesen mennek el az óvodába, örömmel vesznek részt közös programokon, aktívan vesznek részt egy-egy ünnep, vagy kirándulás megszervezésében, lebonyolításában.

A gyermekek személyiségének fejlesztése elsősorban a játékon keresztül valósul meg, változatos módszerek alkalmazásával, de egyéb tevékenységek szervezésével is törekednek erre az óvodapedagógusok. Rendszeresen részt vesznek a gyerekekkel könyvtári, múzeumi foglalkozásokon, a partnereik által szervezett koncerteken, kirándulásokat és az óvoda sajátos arculatához kapcsolódó ünnepeket, közös programokat szerveznek a családokkal. Ilyenek pl. a Mihály-napi mulatság, Tök jó hét, Mikulás, Fenyőünnep, Családi nap, Farsang, Gyermeknap, Évzáró parti stb. De kiemelt szerepet kap a magyar néphagyományokhoz kapcsolódó ünnepek ápolása (Márton-nap, Luca-nap, kiskegyezés, Húsvét), valamint megemlékezés a környezetvédelmi jeles napokról (Föld napja, Víz és Madarak-Fák napja).

Tornaszobával rendelkeznek, amit jól ki tudnak használni a gyermekek mozgásigényének kielégítésére. Kiemelten foglalkoznak az egészséges életmódra neveléssel, programjaik közt szerepel a gyerekek körében az egészséges táplálkozás, mozgás népszerűsítése. A teljesség igénye nélkül: Mozgáskotta használata, a gyümölcsfogyasztás és a megfelelő folyadékbevitel támogatása, Egészségnevelési hét, „Tök jó hét” és Föld Napja megszervezése, „Lélekmozgató Nap”, „Mézes reggeli” és „Happy-hét” programba, továbbá „Nap gyermekei” pályázatba bekapcsolódás.

Rendelkeznek „sósobával”, ahol a gyermekek légúti megbetegedéseit igyekeznek megelőzni. A sósoba 2022 tavaszán újult meg, modernizálásával parajdi rácsos szerkezetű sófal, ülőpad, dekorvilágítás és sógenerátor kapott benne helyet. A „szülői-szobában” nyugodt körülmények között beszélgethet a szülő az óvodapedagógussal a gyermek fejlődési előmeneteléről. Ebben a helyiségben található szakkönyvek, melyek a könyvtári kölcsönzés szabályai szerint a szülők számára is elérhetőek. Az épület folyamatos karbantartásával, fejlesztésével, eszközeinek bővítésével igyekeznek otthonos környezetet biztosítani az intézménybe járó kisgyermekek számára.

A fenntarthatóságra és környezetvédelemre nevelés kiemelt feladatuk. Intézményük megújuló energiaforrásokat alkalmaz (geotermikus fűtés, napelem), a gyerekekkel komposztálnak, szelektíven gyűjtik a szemetet, esővizet hasznosítanak, télen a madarak védelméről gondoskodnak és magaságásban kertészkednek.

Egyre több alkalommal vesznek részt Besenyszög város közéletében. Egyre több településszintű vagy civil szervezetek által szervezett rendezvényen lépnek fel óvodásaik.

Az óvoda tálalókonyhájának alap infrastruktúrája (gépészet, villamoshálózat, konyhatechnológia) minden tekintetben fejlesztésre szorul. A konyhai kisgépek, edények, a tálaláshoz szükséges eszközök számának folyamatos cseréje, pótlása szükséges. Ezekhez a fejlesztésekhez, valamint az óvoda épületének napellenző eszközökkel való felszereléséhez pályázatot készülnek benyújtani.

Chiovini Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola biztosítja az alapfokú oktatást 172 gyermek részére. Az iskolában 16 főállású, 4 óraadó pedagógus, 4 nevelő-oktató munkát segítő, 4 főállású technikai személyzet segíti az oktató nevelő munkát. 8 tanuló csoport, 1 tanulószobai csoport, valamint 10 művészeti csoportban végzik a munkát néptánc és képzőművészet tanszakokon. Projektnapok, projekthetek, valamint a Diák Önkormányzat segítik a színvonalas tevékenységet.

Besenyszögön a népiskolai oktatás az 1777. évi I. Ratio Educationis-t követően szerveződött meg Eszterházy Károly, egri püspök munkásságának köszönhetően. Az iskolának több mint 200 éves múltja van. Az intézmény jelenlegi formájában 1951-1959 között épült fel. Az általános iskolai nevelés és oktatás mellett sokáig diákotthonként is szolgált, amely a tanyavilágból származó gyermekek igényeit elégítette ki. A tanyasi diákotthon a nyolcvanas évek elejére fokozatosan szűnt meg, és ettől kezdődően kizárólagosan a település lakosságának szolgálata lett az intézmény feladata.

2002-ben megindult az alapfokú művészetoktatás néptánc és képzőművészeti tanszakkal.

13-14.kép A néptánc és képzőművészeti tanszak diákjai

Az iskola tornaterme több éve már sportolásra alkalmatlan volt. A KOSZISZ 400 millió vissza nem térítendő pályázati forrásának köszönhetően 2018. januárjában egy 900m²-es 4 öltözős tornateremmel bővült az intézmény. A tornaterem használatára nagy igény mutatkozik, nem csak a diákok, de a felnőttek részéről is. Az Önkormányzat szándéka a maximális kihasználtsággal működő tornaterem bővítése annak érdekében, hogy a lakosság még szélesebb körben részesüljön a szolgáltatásból, mely hozzájárul az egészséges életmódhoz.

További cél, hogy a tornaterem energia függetlensége érdekében talajszondás fűtési/hűtési rendszert, valamint napelemes rendszert kívánunk telepíteni a TOP-Plusz pályázati konstrukció keretében.

15. kép Az új tornaterem

2012. szeptember 1-jétől 2022. augusztus 31-ig az intézményt a KOSZISZ működtette. 2022. szeptember 1-től az iskola fenntartója a Szolnoki Tankerületi Központ.

Az intézmény Besenyszög település egyetlen iskolája. A tanulók létszáma Besenyszögön jelenleg 172 fő. Kiemelt szerepet kap a nyelvtanulás, a számítástechnika oktatása és a művészeti nevelés (képzőművészet, néptánc).

25. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017	0	11	1	20,18	1,35
2018	0	11	1	19,36	0,94
2019	0	10	1	19,20	1,04
2020	0	10	1	18,80	2,13
2021	0	10	1	17,80	1,69
2022	0	0	0	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az iskolába érkező beilleszkedési, tanulási vagy magatartási gondokkal küzdő gyermekek aránya évről-évre nő. Az ő megsegítésüket fejlesztő pedagógus végzi. 17 sajátos nevelési igényű és 20 BTMN diagnózissal rendelkező tanuló van, akiket integráltan oktatunk, felzárkóztatásukat gyógypedagógus, logopédus végzi. Ezen tanulók fejlesztésére a tárgyi feltételek is adóttak. Az iskola arra törekszik, hogy a környezettudatos, egészséges életmódra nevelés a mindennapok része legyen. Az iskolát az „Érezd magad jól a besenyszögi iskolában” Alapítvány támogatja, anyagilag is hozzájárul a nevelő-oktató munka színvonalának emeléséhez, tevékenységeink bővítéséhez, illetve a tehetséges diákok támogatásához.

Az iskola épülete részben akadálymentesített. Az udvaron játszótér kiépítése megtörtént, azonban hiányosság, hogy az iskolában nincs megfelelő környezet a szabadtéri sportolásra.

A **Társulási Közoktatási Esélyegyenlőségi Terv** célja a közoktatás terén megvalósuló esélyegyenlőség elősegítése a település közoktatási intézményeiben, az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok kiszűrése, az egyenlő hozzáférés biztosítása a minőségi oktatáshoz. Valamint a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók és a sajátos nevelési igényű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása és előmozdítása az oktatási-nevelési folyamatokban. A diszkriminációmentesség, szegregációmentesség, az oktatási és társadalmi integráció támogatása.

26. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	n.a.	32	14,41
2018	n.a.	28	13,15
2019	n.a.	14	7,29
2020	n.a.	13	6,91
2021	n.a.	14	7,87
2022	n.a.	0	0,00

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek:

Nem áll rendelkezésre ilyen adat. A bölcsőde, az óvoda és az iskola a kiemelt figyelmet érdemlő gyermekek integrációját igyekszik megvalósítani a számukra szükséges speciális szolgáltatások biztosításával.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések:

Besenyszögön minden gyermek sikeresen megszerzi a 8 általános iskolai végzettséget és a továbbtanulás kapcsán sikeres felvételt nyernek a kívánt középiskolába. Az országos kompetenciamérés eredményei alapján elmondható, hogy az általános iskola tanulóinak eredménye az azonos nagyságú települések között általában hasonló.

27. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházát rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	n.a.	n.a.	n.a.	58
2018	n.a.	n.a.	n.a.	48
2019	n.a.	n.a.	n.a.	38
2020	n.a.	n.a.	n.a.	32
2021	n.a.	n.a.	n.a.	33
2022	n.a.	n.a.	n.a.	28

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások:

A 4.3 pont l) pontjánál kifejtésre került előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások.

A 27. számú táblázatban szereplő első két speciális szolgáltatás nem található a településen. A család- és gyermekjóléti szolgáltatás hátránykompenzáló szolgáltatás, hiszen a gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében különböző szolgáltatások, ellátások igénybevételét segíti elő. A Szolgálat elsődleges célcsoportja (pl. karácsonyi ajándékozás, adomány, stb.) a hátrányos helyzetű gyermekek, családoknak.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A gyermekek veszélyeztetettsége megemelkedett. A hátrányos helyzetek generációkon keresztül átöröklődése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése. Szabadidős, sporttevékenységek fejlesztése, bővítése.
Óvodai melegítőkonyha leromlott állapotú, felszereltsége elavult. Bölcsődei eszközpark hiányos.	Bölcsőde, óvoda fejlesztése
14. év feletti gyermekek szórakozási lehetőségének hiánya.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése.
Sportlehetőségek korlátozott elérhetősége.	Települési sportélet megújítása/továbbfejlesztése újabb sport-és játzóeszközökkel. A meglévő kerékpárút továbbfejlesztése, utak, járdák felújítása, a biztonságos, és egészséges életmód támogatásáért. Az iskolai tornaterem használatára nagy igény mutatkozik, bővítésével a lakosság szélesebb körben részesülhet sportolási tevékenységben. Tanuszoda, strand építése a termálvíz hasznosításával.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A 28. számú táblázatból megállapítható, hogy a nemek aránya korcsoportként változik. A férfiak aránya 18-64 éves korig magasabb. Azonban a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak. Ennek oka többek között az, hogy életmódjukban egészségtudatosabbak, testi vagy lelki gondjaikkal hamarabb fordulnak orvoshoz, mint a férfiak.

28. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020). (2. számú táblázattal azonos)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 642	1 645	3 287	49,95%	50,05%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	980	885	1865	29,81%	26,92%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	115	100	215	3,50%	3,04%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	278	400	678	8,46%	12,17%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Besenyszögön található, nőket is foglalkoztató munkahelyek jellemzően a közszféra, nevelési-, oktatási intézmények, a kereskedelmi és a szolgáltatási szektor, valamint a LSF Holding Ruhaipari és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság, aki felsőruházat gyártásával foglalkozik.

29. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	3,5	3,36	3,43%
2018	3,03	4,48	3,76%
2019	2,61	3,6	3,11%
2020	4,72	6,47	5,60%
2021	3,5	5,19	4,35%
2022	3,16	4,32	3,74%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

30. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	51,95	45
2018	44,58	62,16
2019	36,76	72
2020	47,11	63,16
2021	56,99	50,94
2022	55	61,36

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskereső száma – a pandémiával érintett időszak kivételével – csökkenést mutat. A munkanélküliek között a nők nagyobb számban fordulnak elő, mint a férfiak. A nők munkaerő-piaci esélyeit jelentősen befolyásolják a családi kötelezettségek. Ennek következtében a munkáltatók is előszeretettel részesítik előnyben a férfiakat, mivel számolnak a nők korlátozottabb rendelkezésre állásával.

A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a csed, gyed, gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt,
- a gyermeket nevelő nők ill. gyermeket egyedül nevelő nők,
- az alacsony iskolázottságú, szakképesítéssel nem rendelkező nők,
- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A településünkön a nők nagyobb arányban képviseltetik magukat a közfoglalkoztatásban (73%). A településen képzés a közmunkaprogram keretében nem valósul meg. Korábban a nők aránya a foglalkoztatást segítő és képzési programokban magasabb volt, még akkor is, ha a képzések férfiszakmák elsajátítására irányultak (pl. faipari gépkezelői, zöldterületi kisgépkezelői képzés).

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A 3.2 pont b) alpontjában, valamint az 5.1 pont a) alpontjában részletezve.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Az önkormányzatnak nem állnak rendelkezésre adatok, csakúgy, mint a hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség).

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma.

Az önkormányzat „TOP-1.4.1-15-JN1-2016-00044 számú, „Új bölcsőde építése a megye gyermekintézményi kapacitással kevésbé ellátott területén - Besenyszögi Napsugár Bölcsőde kialakítása” című pályázat eredményeként egy új, 2 csoportos 28 férőhelyes európai uniós színvonalú bölcsődei intézmény jött létre, mely 2020.09.28-án megkezdte működését. Jelenleg 25 kisgyermek jár a bölcsődébe.

A Besenyszögi Eszterlánc Óvoda férőhelyeinek száma 100, intézménybe 85 gyermek jár.

Sem a bölcsődében, sem az óvodában nem jellemző, hogy férőhelyhiány lenne. Nyitvatartási ideje igazodik a szülők munkarendjéhez. Családbarát megoldási lehetőségnek bizonyulna, ha részmunkaidős munkahelyet találna a többgyermekes, kisgyermekes anyuka, vagy ha otthon végezhető munkát, melynek előnyei és hátrányai is lehetnek.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyákra és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdi meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások településünkön nincsenek. A szolgáltatások közvetítése a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladata. Feladatukat teljeskörűen ellátják. Ennek alkalmával információt és segítséget nyújtanak az elhelyezést biztosító szociális intézményekről.

Az elmúlt időszakban az önkormányzat anyagi forrásaihoz mérten több, jó műszaki állapotban lévő belterületi ingatlant vásárolt fel, melyet akár krízishelyzetben lévő családoknak is kiadhat.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és a férfiak egyenjogúak, azaz azonos jogok illetik meg a nőket és a férfiakat is. Az azonos jog érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. Az önkormányzati képviselők körében 50 %-ban, a bizottságokban 70 %-ban vannak képviseltetve a nők.

A település köznevelési, közoktatási és közművelődési intézményeiben nők látják el a vezetői feladatokat, és a dolgozók többsége is nő.

A civil szervezetek létrehozásában és működtetésében a nők részvétele kimagasló.

A településünkön nincs olyan szervezet, amely kizárólag a nők érdekvédelmére alakult volna.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmódjában keresendő: még ma is sokan vallják – vidéki kistelepülésen hangsúlyozottan –, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez össztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más”-tól. Ezért az Önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is. A Művelődési Ház és Könyvtár színvonalas programokat, rendezvényeket kínál mindazoknak, akik hasznosan kívánják eltölteni szabadidejüket. Folyamatosan megújuló programkínálat mellett a helyi hagyományos programokat is szerveznek: kiállítások, koncertek, színházi előadások, Gyerkcnyúzó-Baba-mama klub, Jóga Klub, táncsoportok, aerobik, gyermek- és családi programok, tanfolyamok, bálók, ünnepi és művészeti események egyaránt megtalálhatók.

16. kép Baba-mama klub a Művelődési Házban

Fejlesztésre szorul a szabadidős tevékenységhez használható játszótér, parkok környezete, mert sajnos nincs kialakítva a mai igényeket kielégítő szociális helyiség. Településünkön a Fecske-lyuki játszótér játécai felújításra, kiegészítésre szorulnak. Az Önkormányzatnak lehetősége van a Magyar Falu Program keretében játszótér fejlesztésére pályázni, melyet meg is fog tenni annak érdekében, hogy kielégítse ezt az igényt.

Besenyszög sportéletének fellendítése céljából több pályázati forrás is rendelkezésre állt. A „TOP-2.1.1-15-JN1-2016-00003 Sport és közösségi központ létrehozása felhagyott TSZ központ hasznosításával” című pályázat keretében az Önkormányzat tulajdonában lévő TSZ iroda emeleti részének átalakításával valamint a tetőtér beépítésével új közösségi terek kialakítása valamint sport és szabadidős tevékenységekre alkalmas helyiségek létrehozása történt meg.

A „TOP-2.1.2-15-JN1-2016-00020 ZÖLDÜLŐ Besenyszög - Sportliget kialakítása Besenyszögön” pályázat pedig egy hatalmas űrt tölt be a település életében. Az "Erzsébet kert" zöldfelület rehabilitációja, 3-14 éves

korosztály részére játszótéri eszközök telepítése, meglévő épület átalakításával büfé kialakítása, fedett nyitott tér, valamint akadálymentes WC építése, Jászládányi úti sportpálya és a Millér közötti területen tornapálya és sétaút kialakítása pihenőhelyekkel valamint tornaeszközök telepítése komplex program támogatja a helyiek egészséges életmódját. A beruházás 2023-ban megvalósult.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliség csökkentése a nők esetében.	Piacképes képzési lehetőségek kihasználása.
A GYÁS, GYED, GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát.	A nők foglalkoztatási esélyeinek növelése érdekében új foglalkoztatási helyek létrehozása, a meglévők bővítése, továbbá új foglalkoztatási alternatívák keresése. Családbarát munkahelyek ösztönzése a településen. Családbarát intézkedések az intézményekben.
Magányérzet, közösségi kapcsolatok hiánya, mentális állapot romlása.	Szabadidős programok szervezése, bővítése. Egészségügyi alapellátás mellett új szolgáltatások bevezetése, elérhetőségének javítása (pszichológus, gyógytornász, stb.)

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A fejlett társadalmakat olyan demográfiai folyamatok jellemzik, amelyek az idős korosztály nagymértékű gyarapodásához vezettek. A születéskor várható élettartam egyre inkább nő, melyhez alacsony születési, továbbá gyermekszám társul, így a csökkenő számú népességen belül az idősök száma és aránya folyamatosan nő, a fiatal, aktív korosztály száma és aránya pedig csökken. Mindennek következményeképp társadalmunkban a népesség öregszik. Ez sajnos a társadalombiztosítási és szociális ellátórendszert jelentős kihívások elé állítja. A demográfiai folyamatoknak köszönhetően az idősök csoportja egyre fontosabb esélyegyenlőségi célcsoportnak tekinthető.

31. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020). (2. számú táblázattal azonos)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 642	1 645	3 287	49,95%	50,05%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)	39	36	75	2,28%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	220	209	429	6,69%	6,36%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	49	51	100	1,49%	1,55%

18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	980	885	1865	29,81%	26,92%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	115	100	215	3,50%	3,04%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	278	400	678	8,46%	12,17%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

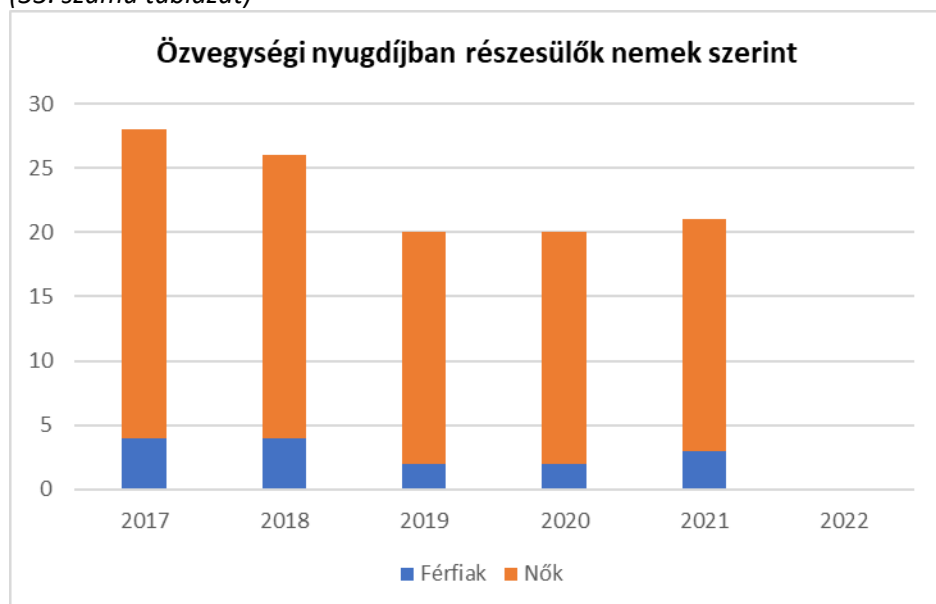
32. számú táblázat - Öregedési index (5. számú táblázattal azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	648	444	145,95%
2018	646	434	148,85%
2019	669	427	156,67%
2020	678	429	158,04%
2021	680	432	157,41%
2022	672	419	160,38%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Településünkön az idősek helyzete az országos tendenciához hasonló. 2020. év adatát tekintve a 65. év felettiek száma 678 fő, mely a korcsoportok között a második legnagyobb. Az idősek Besenyszög lakosságának 20,63 %-a. Ebben a korosztályban a nők száma (400 fő) magasabb, mint a férfiaké (278 fő). Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya, ahol a nők száma nagyobb.

(33. számú táblázat)

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

34. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	352	515	867
2018	348	528	876
2019	353	524	877
2020	346	515	861
2021	337	498	835
2022	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága:

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Az időskorú, nyugdíjas személyek foglalkoztatása több szempontból is hasznos. A nyugdíjas részéről a munkavégzéssel a nyugdíját kiegészítené, fizikailag, szellemileg aktív maradna, társasági életet élhetne, és a társadalom hasznos tagjának érezhetné magát. Erre esély a munkaerő-piacon kevés, kivétel ha speciális tudással rendelkezik. A közszférában a jogszabály is kivételes esetben engedi az idősek foglalkoztatását. A településen Önkormányzati intézményekben, oktatási intézményben, Idősek Otthonában, a Szociális Konyhán szívesen alkalmaznak kisszámba nyugdíjasokat. A foglalkoztatásuk alkalmanként (hétvége), megbízási,- vagy tiszteletdíjas jogviszonyban történik. Alkalmazásukkal cél az aktív dolgozók tehermentesítése, hiányszakmákban lévő üres álláshelyek feltöltése szakképzett nyugdíjasokkal, stb.

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen:

Önkormányzatunk „Idősbarát önkormányzat” címmel rendelkezik, ez tükrözi, hogy a Képviselő-testület kiemelten kezeli az időseket, és intézményein keresztül biztosítja az aktív bekapcsolódásukat a közéletbe. Igen aktív az idősek részvétele a helyi civil életben. Az Őszikék Nyugdíjas Klub 1997. június hó 21-én alakult 18 fővel a községben élő nyugdíjasok összefogására, testi-szellemi felkarolására, az idősek szabadidejének aktív eltöltésére a kulturális és szabadidős programok által. Azóta megszakítás nélkül, folyamatosan működik, heti rendszerességgel találkoznak a tagok. Jelenlegi létszámuk 26 fő. Hagyományokra épülő programjaik közé tartoznak a hazánkban tett kirándulások, ahol a helybeli nevezetességekkel, hagyományokkal, kultúrával ismerkednek. Részt vesznek valamennyi városi rendezvényen, a szervezésben és a programok megvalósításában is aktívak. Szoros kapcsolatot ápolnak intézményekkel, civil szervezetekkel, a megyei nyugdíjas egyesülettel, más települések klubjaival. Hangsúlyt fektetnek az egészséges életmódra, orvosi előadásokat szerveznek, futóversenyek és más sportlehetőségek, tornák aktív résztvevői. De nemcsak a nyugdíjas klub, hanem a többi civil szervezet is szép számmal tudhat tagjai között időseket: Kertbarát-kör Egyesület, Mozgássérültek helyi szervezete, a Ringó Rokolya Népdalkör, Háztáji Klub.

A településen élő idősek erősen kötődnek a természethez, aktív életformájukat korlátozott fizikai állapot mellett is igyekeznek fenntartani, művelik kertjeiket, gyümölcsösüket. Mind anyagi helyzetükre, mind mindennapi közérzetükre támogatólag hat, hogy a megtermelt termékeiket kulturált körülmények között

tudja árusítani az újonnan épült, a kor szellemének megfelelő piactéren. Az új piactér közösségi térként is funkcionál az idősek számára.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén:

Nem áll rendelkezésünkre ilyen adat. A munkaadók a munkavállalókat az életkor előrehaladtával egyre kevésbé alkalmazzák szívesen. A 35. számú táblázat azt szemlélteti, hogy a különböző korcsoportok milyen arányban jelennek meg a nyilvántartott álláskeresők között. Látható, hogy a 61 év felettiek szerepelnek legmagasabb arányban az összes álláskereső között. Ez utalhat arra, hogy az idősebb korosztály tagjai jelentős elhelyezkedési nehézségekkel néznek szembe a munkaerőpiacon, ami összefüggésben állhat az idősebb munkavállalókat esetlegesen érintő hátrányos megkülönböztetéssel.

35. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (11. számú táblázattal azonos)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	77	83	68	121	93	80
41-45 év (TS 042)	Fő	12	10	7	13	7	7
	%	15,58%	12,05%	10,29%	10,74%	7,53%	8,75%
46-50 év (TS 043)	Fő	12	9	7	19	10	9
	%	15,58%	10,84%	10,29%	15,70%	10,75%	11,25%
51-55 év (TS 044)	Fő	5	9	7	8	13	6
	%	6,49%	10,84%	10,29%	6,61%	13,98%	7,50%
56-60 év (TS 045)	Fő	5	5	8	12	10	9
	%	6,49%	6,02%	11,76%	9,92%	10,75%	11,25%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	10	14	7	12	19	19
	%	12,99%	16,87%	10,29%	9,92%	20,43%	23,75%

6.3- 6.4. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés, valamint az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A helyi közszolgáltatások terén az idősekkel való foglalkozás magas színvonalú. Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások egy része a település minden állampolgára részére biztosított, egy része kor alapján az időskorúak részére szerveződik. Az önkormányzat eleget tesz minden kötelező feladatának és emellett önként vállalt intézkedéseket is biztosít.

Besenyszög Község Önkormányzata 2009-ben az Idősügyi Tanács javaslata alapján elnyerte az „Idősbarát Önkormányzat” címet a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzattól. A pályázat elbírálói méltatták az időskorúakért több évtizeden keresztül végzett odaadó munkát, az Idősek Otthona magas szintű szakmai tevékenységét. A díjat polgármester úr, az intézményvezető és a jegyző vehette át.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése:

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok

embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

Az egészségügyi alapellátásukat a háziorvosi-, valamint a fogorvosi ellátás szolgálja. A településen egy gyógyszertár működik. Besenyszög Városában a Szociális Szolgáltató központ biztosítja az idők részére a szociális ellátásokat a kötelező feladatokon felül is, bentlakásos, nappali ellátás, házi segítségnyújtás keretein belül, illetve prevenció, tájékoztató és egészségügyi szűrőprogramok szervezésével.

36. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	648	20	44	103
2018	646	20	37	98
2019	669	20	35	103
2020	678	20	36	110
2021	680	20	32	106
2022	672	20	36	109

Forrás: TelR, KSH

Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés:

A közművelődési és kulturális szolgáltatások a Wesniczky Antal Művelődési Ház és Könyvtár – 3.7 pont a) alpont - szervezésében érhető el. Az intézmény rendezvényei nyitottak. A programokat, ünnepségeket, települési rendezvényeket mindig a civil szervezetek bevonásával, a lakosság teljes körű tájékoztatás mellett szervezi. A közösségi rendezvényeken, író-olvasó találkozókon, szabadidős foglalkozásokon, irodalmi esteken, kiállításokon nagyobb számban fordulnak elő idők. A művelődési ház a helyi Nyugdíjasklub székhelye. A Népdalkör rendszeresen készül a települési rendezvényeken való fellépésre. Tagjai között aktív, fiatalos időskorúak is vannak, akik népviseletbe öltözve népdalokat adnak elő.

c) idők informatikai jártassága:

Az információs társadalomban a további fejlődés kulcsterülete az idők bevonása – az internet jövője az idők bekapcsolódásától függ. Ehhez a képzés és az ismeretterjesztés szükséges. A digitális írástudással az idők kirekesztődése és az elmagányosodásuk megszűnhet vagy jelentősen csökkenhet. Előnyös lehetőségek nyílnak meg a szellemi és fizikai rehabilitáció terén, számos kényelmi szolgáltatás válik elérhetővé, csökken az információs kiszolgáltatottság, az elektronikus egészségügyi ellátás mindenütt jelenlévő, életminőség javító szolgáltatásairól nem is beszélve. *(Rab Árpád: A magyarországi idős korosztály információs írástudása és motivációi.)*

Az idők részére az informatikai jártasság megszerzésére, bővítésére ingyenes tanfolyam megszervezésére már sor került, azonban szükséges lehet kifejezetten időket célzó tanfolyamok indítására, hiszen a digitális kompetenciafejlesztés, a tudatos internethasználat megalapozása, az önálló ismeretszerzés képességének kialakítása, valamint az elektronikus ügyintézési ismeretek elsajátításának elősegítése jelentős mértékben hozzájárulhat az idők esélyegyenlőségének növekedéséhez.

A helyi könyvtárban ingyenesen használható, internet-hozzáféréssel rendelkező számítógépek állnak az idősök rendelkezésére, használatukban pedig segítséget nyújtanak az intézmény dolgozói.

d) a generációk közötti programok:

A községi intézmények, a közművelődési intézmények, az Idősök Otthona, a civil szervezetek kiemelt figyelmet fordítanak a többgenerációs programokra. Ha a Művelődési Ház a településen bármilyen rendezvényt szervez, azon fiatalok és idősök is egyaránt részt vesznek. A Múzeum által gyermekeknek szervezett vetélkedők, táborok előszeretett vendégei az idősök, ahol a gyerekek, idősök egycsoportban vetélkednek, kézműveskednek. Az Idősök Otthonába óvodások rendszeresen mennek, amikor közösen játszanak, kézműves foglalkozásokon vesznek részt a lakókkal.

A pandémia kivételével minden évben megrendezésre kerül a településen az Idősök-napja, valamint december hónapban az Önkormányzat szervezésében az 50. házassági évfordulójukat betöltött házaspárok részére az „Aranykapu” rendezvény. Ennek keretében a házaspárok köszöntésére, csekély ajándékozására, megvendégelésére kerül sor, ahol a műsort a fiatal korosztály biztosítja. Polgármester Úr köszönti év végén a település legidősebb lakosát (nő, férfi) és házaspárát. Továbbá, évközben - igény esetén – folyamatos a szépkorúak (90+) köszöntése.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során kerületünkben	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Értéktelenség érzése, elmagányosodás, egészségi állapot romlása.	Közösségi programok szervezése, közösségi aktivitás erősítése. Egészségmegőrzést, prevenciót biztosító programok, szűrővizsgálatok.
Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége.	Generációs programok szervezése.
Digitális írástudás hiánya.	Képzési lehetőségek kihasználása, pályázatok figyelése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) meghatározása szerint „a fogyatékosság a normális emberi léthez szükséges tevékenységek végrehajtásának akadályozottsága vagy képtelensége”. A fogyatékosság az egyénnel szemben támasztott személyi, társadalmi, foglalkozási vagy törvényes igények, kötelezettségek teljesítését biztosító képességek károsodás miatti kedvezőtlen irányba történő változása. A fogyatékosság mindig meghatározott tevékenységre vonatkozik (önellátási fogyatékosság, mozgási fogyatékosság, a látás fogyatékosága, a hallás fogyatékosága stb.). A fogyatékosság lehet részleges vagy teljes, elkülöníthetők enyhe, mérsékelt, közepes mértékű vagy súlyos kategóriák. Tartós fogyatékosság alatt a fogyatékosság egy olyan alcsoportját értjük, amikor további gyógykezelés már nem eredményezi a kóros állapot javulását.

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők számáról, lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. Számuk meghatározásában segítségre lehetnek a népszámlálási adatok. A népszámlálás során a fogyatékosági kérdések különleges adatok közé tartoznak, melyekre a válaszadás önkéntes. A 2011-es népszámlálás során 456.638 személy azonosította magát fogyatékoszággal élőnek. A fogyatékos népességben belül továbbra is a mozgássérülteké a legnagyobb csoport (232.206 fő).

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életük során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A település hagyományaiból, endemikus jellegéből adódóan erős a család támogató szerepe, így a fogyatékossgal élők többnyire családon belül élnek. Intézményi elhelyezést csak abban az esetben kérnek a családok, ha a fogyatékossgal jellege nem ad lehetőséget a további ápolásra.

A településen a mozgáskorlátozottak helyi csoportja a fogyatékosok érdekképviselésével foglalkozik. A csoport a Mozgássérültek Jász-Nagykún-Szolnok Megyei Egyesületéhez tartozik. Feladatuk, hogy a településen élő mozgássérült embereket tájékoztassák a rájuk vonatkozó rendeletekről, szabadidejüket színesebbé tegyék. Segítenek tagjaiknak lakás akadálymentesítési ügyekben, súlyos fogyatékossgal támogatás kérésekor, rehabilitációs egészségügyi kezelések intézésekor. Jelenleg 47 regisztrált tagja van, melyből 15-18 fő aktívan vesz részt a csoport életében. A tagok életkora egyre magasabb, többfajta betegséggel kell megküzdeniük, így aktivitásuk csökken. Átlagéletkoruk 70 év fölött van és sok az elhalálozás. Néhányan házi segítségnyújtásra szorulnak. Akadályba ütközik az otthoni munka ellátása és segítségre szorulnak a közlekedésben is.

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás:

A településen jelenleg nem működik olyan foglalkoztató, amely fogyatékos személyek foglalkoztatását segítené elő. Tudomással bírunk, hogy a Gondozási Központ alkalmaz 3 fő megváltozott munkaképességű személyt. Korábban a helyi általános iskola alkalmazott ilyen munkavállalókat. Az önkormányzat közfoglalkoztatási pályázat keretében tudta őket foglalkoztatni. Fogyatékkal élők részére a közeli megyeszékhelyen érhetőek el a rehabilitációs foglalkoztatás lehetőségei.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek:

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltatók ösztönzése a megváltozott munkaképességű munkavállalók alkalmazására. Ennek eszköze a kedvezmények, támogatások megismertetése a munkáltatókkal, érzékenyítő programok, illetve a megváltozott munkaképességű munkavállalók előnyeinek hangsúlyozása a munkáltatók felé. A munkáltatók előítélete mellett a közlekedési eszközök használata, valamint a foglalkoztatók nem akadálymentesített épületei is nehezíti helyzetüket.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén:

Nem áll rendelkezésre ilyen adat.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok:

A Gondozási Központ nyújt olyan szociális alapszolgáltatást, amely a fogyatékossgal élő emberek számára is könnyebbé teszi az önálló életvitelt. Ilyen szolgáltatás az étkeztetés, házi segítségnyújtás, illetve a nappali ellátás is.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

37. számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	58	59	117
2018	57	55	112
2019	56	49	105
2020	53	48	101
2021	51	46	97
2022	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma az elmúlt öt évben csökkenést mutat. 2021. évi adat alapján a település lakóinak 0.03 %-a megváltozott munkaképességű, melyben a férfiak picit nagyobb számban képviseltetik magukat.

A részükre megállapítható pénzbeli ellátások a következők lehetnek:

- megváltozott munkaképességű személyek ellátásai (rehabilitációs ellátás vagy rokkantsági ellátás),
- rokkantsági járadék,
- fogyatékosági támogatás, vagy vakok személyi járadéka,
- egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás,
- emelt összegű családi pótlék.

Természetbeni ellátások:

- közgyógyellátási igazolvány,
- mozgássérültek közlekedési kedvezményei,
- akadálymentesítési támogatás,
- súlyos fogyatékoság utáni adókedvezmény,
- parkolási igazolvány.

Nagyon sok fogyatékos nincs tisztában a támogatási lehetőségekről, jogosultságokról. Némelyik támogatáshoz való hozzájutás nehezített, benyolult számukra.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése:

Településünkön kettő háziorvosi körzetben egy háziorvos, egy fogorvos, egy gyógyszerár és a védőnői szolgálat látja el az egészségügyi alapszolgáltatásokat. A szakorvosi járóbeteg, valamint fekvőbeteg ellátás a megyeszékhelyen biztosított. A rehabilitációs ellátásokhoz (pl.: fogyatékossgal élő vagy pszichiátriai és szenvedélybetegek rehabilitációs ellátása) való hozzáférést szükség esetén többek közt a család- és gyermekjóléti szolgálat segíti elő.

Besenyszög, Szegfű út 2. szám alatt található a szolnoki székhelyű ÉN IS VAGYOK! Mozgássérültek Generációk Érdekvédelmi Egyesületének PLUSZ PONT Segédeszköz Park és Bemutatóterme, ahol lehetőség van mozgáskorlátozottak otthonápoláshoz szükséges gyógyászati segédeszközök bérletére, vásárlására.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége:

Az Önkormányzat célul tűzte ki az önkormányzati hivatal részbeni akadálymentesítését. A legnagyobb ügyfélforgalom a földszinten bonyolódik le, ezért ennek akadálymentesítése feltétlenül szükséges. Pályázati és saját forrásból az alábbi akadálymentesítési feladatok valósultak meg: rámpa építése, vezetősáv kialakítása, akadálymentes ajtók beépítése, akadálymentes mosdó kialakítása. A fejlesztések 2021-ben megvalósultak.

Önkormányzati tulajdonban lévő közművelődési intézmények, a Gondozási Központ, a Család és Gyermejkölési Szolgálat, az orvosi rendelő épülete teljesen akadálymentesített.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége:

Az egészségügyi szolgáltatások, köznevelési intézmények, sport- és kulturális programok többnyire akadálymentesített helyszínen érhetőek el mindenki számára. Minden új beruházás, felújítás megvalósítása településünkön is akadálymentesített környezet biztosítása mellett történik.

A település oktatási intézményei integráltan oktatnak, nevelnek, az iskolában van/volt enyhe fokban értelmi sérült, mozgáskorlátozott, látás- és hallássérült gyermek is, akik együtt tanulnak, nevelkednek ép társaikkal. Az ő közösségükön belül már értékelhető a különbség a gyermekek hozzáállásában. Az iskola épülete akadálymentesítés szempontjából hiányos, mivel az emeleti szintet a mozgássérültek nem tudják megközelíteni lépcsőlift hiánya miatt.

Az akadálymentesítés körébe tartozik a honlap fejlesztése, hogy fogyatékkal élők számára is teljes körűen használható legyen.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége:

A fentiekben kifejtésre került az önkormányzati tulajdonban lévő épületek, közintézmények akadálymentesítettsége. Az újabb építésű intézmények, cégek a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően kell, hogy elvégezzék szükséges akadálymentesítést.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége:

A települések közötti közösségi közlekedési eszközök részben akadálymentesek, csakúgy, mint a települési buszmegálló öblök sem. Az utak és járdák a település teljes területén felújításra szorulnak. Ehhez az Önkormányzat folyamatosan keresi a pályázati lehetőséget. Az elmúlt években a Vasvári úti (itt található az iskola, óvoda, temető) és a Széchenyi úti (itt található a szociális konyha, valamint a sport és közösségi központ) járdák felújítására nyújtottunk be pályázatot, melyek sikeresen megvalósításra kerültek. A Dózsa György úti járda (itt található az önkormányzati hivatal, könyvtár, művelődési ház) belügyminisztériumi támogatásnak köszönhetően teljes hosszában felújításra került a mozgáskorlátozottak, idősek és kisgyermeket nevelők legnagyobb megelégedésére. A település fő útja mentén a település elejétől (Szolnok felől) a Bem körút utcátlakozásáig osztatlan gyalog- és kerékpárút került kialakításra a TOP-3.1.1-15-JN1-2016-00009 projekt keretében, mely hozzájárul a gyalogosok és kerékpárosok biztonságos közlekedéséhez. A kerékpárút folytatása tervezett.

A szilárd burkolatú utak aránya a településen közel 100%, azonban a mezőgazdasági gépjármű-forgalom miatt állapotuk folyamatosan romlik. Az Önkormányzat pénzügyi és humán erőforrás hiányában az állagmegóvási és felújítási munkákat részben tudja ellátni, ezért folyamatosan keresi a pályázati lehetőségeket. A 2000-es években a csapadékvíz-elvezető hálózat a település teljes területén kiépítésre került. Az Önkormányzat szándéka a csapadékvíz-elvezető és gyűjtő rendszer további fejlesztése.

f) fogyatékkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékkal élő személyek nappali intézménye, stb.):

Kifejezetten fogyatékossgal élő személyek számára működtetett helyi szolgáltatások nem állnak rendelkezésre.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Rendkívüli települési támogatásként pénzügyi segítséget biztosít az önkormányzat gyógyászati segédeszközök vásárlásában.

7.4 Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Kifejezetten a fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok nem működnek a településen. A közösségi programokon való részvétel minden szempontból biztosított ezen célcsoport számára is. A Művelődési Házban heti szinten a fogyatékosok számára is biztosított a gyógytorna. A Gondozási Központban az Idősek Klubja nappali ellátás keretében, heti rendszerességgel közösségi együttlétet, közösségi programokat biztosít. A Mozgássérültek Helyi Szervezetének tagjai minden évben ősszel – a pandémia kivételével - közös főzés formájában találkozót szerveznek, ezen túl rendszeres kapcsolatot tartanak egymással.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A településen élők elfogadók és befogadók a fogyatékkal élő személyekkel szemben, emiatt nem történik meg a kirekesztés. Azonban nálunk is minden bizonnyal jelen vannak azok az esetleges problémák, amelyekkel bárhol máshol is szembesülhet egy fogyatékossgal élő személy.

Az önkormányzat törekszik arra, hogy a fogyatékkal élő személyeket támogassa.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Elszigetelődés, elmagányosodás, közösségi kapcsolatok hiánya.	Internethez való hozzáférést segítő képzések szervezése. Honlap fejlesztése. Községi, önszervező csoportok támogatása.
Községi szolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése nem teljes mértékű.	Községi szolgáltatást nyújtó intézmények teljes akadálymentesítése.
Utak, járdák, árkok, közterületek állapota nem megfelelő.	Utak, járdák, árkok, közterületek felújítása. Kerékpárút építésének folytatása.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Teljes foglalkoztatottság hiánya	Közfoglalkoztatás, foglalkoztatás bővítése, piacképes képzések
Rossz fizikai, mentális egészségi állapot	Szabadidős programok minden korosztály részére. Sportolási tevékenység megújítása, továbbfejlesztése. Egészségügyi ellátások elérhetőségének javítása, szűrőprogramok.
Biztonságos közlekedés részbeni hiánya	Kerékpárút építésének folytatása, utak, járdák, felújítása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma):

Kisvárosias jellegéhez képest Besenyszögön a civil szervezetek (egyesületek, alapítványok, csoportok) szép számmal működnek és aktívan vesznek részt a település mindennapi és kulturális életében. Számuk a teljesség igénye nélkül 28. A civil szervezetek egyeztető programja a "Civil kerekasztal", amely az önkormányzat és szervezetek, csoportok munkájának összehangolására jött létre. Ezek a szervezetek széles skálán tevékenykednek, általában állampolgári kezdeményezésen alapulnak és valamilyen probléma megoldására, érdekképviseletre jöttek létre. Összefogják a nyugdíjasokat, a sérült és beteg embereket, a kertbarátokat, a hagyományőröket, a néptáncosokat, modern táncokat kedvelőket, sportolókat, fiatalokat, gyermekeket, a településről elszármazottakat, a polgárőröket, a nagycsaládosokat, valamint a zenét, és irodalmat szerető embereket. A civilek tevékenységének köszönhetően színesebbek, tartalmasabbak lettek a település mindennapjai. A szervezetek nem csupán önmaguk problémáival, gondjaival foglalkoznak, hanem aktívan hozzájárulnak a település programjainak gazdagításához. Az alábbiakban részleteiben mutatjuk be a Besenyszögön működő civil szervezeteket.

(38. számú táblázat- A településen működő civil szervezetek)

	Civil szervezet, egyesület megnevezése	Alakulás éve	Tagok létszáma
1.	Őszikék Nyugdíjas Klub	1997	26
2.	Kertbarát-kör Egyesület	1987	65
3.	Mozgássérültek helyi szervezete	1994	47
4.	Rózsák Táncműhely Klub	1992	40
5.	Dalma Dance Klub	2022	20
6.	Milléri Sporthorgász Egyesület	2004	205
7.	Hagyományőrző Íjász Egyesület	2003	70
8.	Chiovini Női Kamarakórus	1999	12
9.	Besenyszögi Sportegyesület	1957	100
10.	Besenyszögért Alapítvány	1995	
11.	Érezd Magad Jól a Besenyszögi Iskolában Alapítvány	1996	
12.	Besenyszögi Óvodáért Alapítvány	2001	
13.	Polgárőr Egyesület	1992	23
14.	Besenyszögi Vadásztársaság	1957	
15.	Irodalmi Kör		
16.	Besenyszögi Idősek Otthonáért Alapítvány	1998	
17.	Magyar Postagalamb Szövetség Besenyszögi Klubja	1999	12
18.	Senátor Vadásztársaság	1991	
19.	Magyar-Német Baráti Társaság	2006	
20.	Nagycsaládosok Országos	2009	

	Egyesületének besenyszögi csoportja (Besenyszög NOE)		
21.	Méhészek		
22.	Katolikus Egyház Világi tanácsa		
23.	Yellow Monkeys Motorosok Baráti Társasága		40
24.	Caritas Szervezet		
25.	1BK – Egy Baráti Kör	2021	
26.	Ringó Rokolya Népdalkör	2015	12
27.	Háztáji Klub	2015	15
28.	Donkesz Team Szkander Klub	2023	14
Összesen:	28 Civil szervezet		

A településen több, önszerveződéssel létrejött csoport, segítő csoport is működik pl.:Senior táncscsoport, Baba-Mama Klub, Jóga Klub, Aerobik Csoport, a közösségi oldalon szerveződött Adok-Veszek csoport, Besenyszögiek a besenyszögiekért csoport.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása:

A településen nemzetiségi önkormányzat nem működik, azonban számos civil szervezettel az Önkormányzat jellemzően szorosan együttműködik. E kölcsönös együttműködés keretében az Önkormányzat minden évben forrást különít el költségvetésében a civilek támogatása céljából, amit a szervezetek programok szervezésére, megvalósítására fordítanak.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása:

2.2 pontban kifejtésre került.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége:

A településen nemzetiségi önkormányzat nem működik, így a kérdés a településre vonatkozóan nem releváns

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége:

8. pont a) alpontjában részben kifejtésre került. A helyi civil szerveződések jelentős része lát el olyan tevékenységeket, amelyek kapcsolódnak az esélyegyenlőségi célcsoportok hátrányainak kompenzálásához, esélyegyenlőségük előmozdításához. Továbbá, tagjai között tudhat időseket, gyermekeket, nőket, fogyatékosokat, hátrányos helyzettel párosítva.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában:

A településen működő vállalkozások általában nem tagadják meg a támogatás nyújtását egy-egy program megvalósításához. Jellemző a hátrányos helyzetű személyek, gyermekek, családok támogatása a részükről.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Módszere az online és személyes kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd programtervezet véleményezésére koncentrált. A tervezet az Önkormányzati Hivatal épületében közzétételre kerül, illetve, az előkészítésben részt vevők részére megküldte az önkormányzat, így állampolgárok is véleményt mondhattak. A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése. Továbbá, megküldésre kerül a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF a települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

Az intézkedési terv a megjelölt hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a hátrányait kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósul meg. Az intézkedési terv olyan beavatkozásokat fogalmaz meg, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra nyújtanak megoldást.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Mélyszegénységben élők, romák	1. A tartós munkanélküliség következménye az elszegényedés, valamint az értéktelenség érzése.	A munkanélküliség visszaszorítása érdekében a közfoglalkoztatás továbbfolytatása pályázati lehetőségek kihasználásával, új foglalkoztatási alternatívák keresése.
	2. Munkanélküliség miatti kialakuló mentális és egészségügyi problémák.	Pszichológus szakember alkalmazása, egészségügyi szolgáltatások fejlesztése, egészséges életmódot támogató programok szervezése, egészségügyi szűrések népszerűsítése.
	3. A szakképzettség és a digitális írástudás hiánya akadályozza a munkanélküliek munkaerő-piacon történő elhelyezkedését.	Piac képes képzési lehetőségek kihasználása, munkaerő támogatási programban való részvétel.
Gyermekek	1. A gyermekek veszélyeztetettsége megemelkedett. A hátrányos helyzetek generációkon keresztül átöröklődése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése. Szabadidős, sporttevékenységek fejlesztése, bővítése.
	2. Óvodai melegítőkonyha leromlott állapotú, felszereltsége elavult. Bölcsődei eszközpark hiányos.	Bölcsőde, óvoda fejlesztése.
	3. 14. év feletti gyermekek szórakozási lehetőségének hiánya.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése.
	4. Sportlehetőségek korlátozott elérhetősége.	Települési sportélet megújítása/továbbfejlesztése újabb sport-és játékeszközökkel. A meglévő kerékpárút továbbfejlesztése, utak, járdák felújítása, a biztonságos és egészséges életmód támogatásáért. Az iskolai tornaterem használatára nagy igény mutatkozik, bővítésével a lakosság szélesebb

		körben részesülhet sportolási tevékenységben. Tanuszoda, strand építése a termálvíz hasznosításával.
Idősek	1.Értéktelenség érzése, elmagányosodás, egészségi állapot romlása.	Közösségi programok szervezése, közösségi aktivitás erősítése. Egészségmegőrzést, prevenciót biztosító programok, szűrővizsgálatok.
	2.Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége.	Generációs programok szervezése.
	3.Digitális írástudás hiánya.	Képzési lehetőségek kihasználása, pályázatok figyelése.
Nők	1.A tartós munkanélküliség csökkentése a nők esetében.	Piacképes képzési lehetőségek kihasználása.
	2.A GYÁS, GYED, GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát.	A nők foglalkoztatási esélyeinek növelése érdekében új foglalkoztatási helyek létrehozása, a meglévők bővítése, továbbá új foglalkoztatási alternatívák keresése. Családbarát munkahelyek ösztönzése a településen. Családbarát intézkedések az intézményekben.
	3.Magányérzet, közösségi kapcsolatok hiánya, mentális állapot romlása.	Szabadidős programok szervezése, bővítése. Egészségügyi alapellátás mellett új szolgáltatások bevezetése, elérhetőségének javítása (pszichológus, gyógytornász, stb.)
Fogyatékkal élők	1.Elszigetelődés, közösségi kapcsolatok hiánya.	Internethez való hozzáférést segítő képzések szervezése. Honlap fejlesztése. Közösségi, önszervező csoportok támogatása.
	2.Közzolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése nem teljes mértékű.	Közzolgáltatást nyújtó intézmények teljes akadálymentesítése.
	3. Utak, járdák, árkok, közterületek állapota nem megfelelő.	Utak, járdák, árkok, közterületek felújítása. Kerékpárút építésének folytatása.
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	1.Foglalkoztatottság	Közfoglalkoztatás, foglalkoztatás bővítése, piacképes képzések
	2.Fizikai, mentális egészségi állapot	Szabadidős programok minden korosztály részére. Sportolási tevékenység megújítása, továbbfejlesztése. Egészségügyi ellátások elérhetőségének javítása, szűrőprogramok.
	3.Biztonságos közlekedés	Kerékpárút építésének folytatása, utak, járdák, felújítása

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák a közösség hasznos tagjai.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők társadalmi leszakadását minden lehetséges eszközzel megfékezzük, elősegítve ezzel a felzárkózásukat, életszínvonaluk javulását.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészséges testi-lelki fejlődését, oktatását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök jólétének kérdésére, egészségügyi, szociális helyzetének alakulására, az elmagányosodás megelőzésére.
 Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetében a munka és a család egyensúlyban tartását.
 Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők társadalmi integrációjának előmozdítására, életminőségének javítására.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	A munkanélküliség visszaszorítása érdekében a közfoglalkoztatás továbbfolytatása pályázati lehetőségek kihasználásával, új foglalkoztatási alternatívák keresése.
Feltárt probléma megnevezése	A tartós munkanélküliség következménye az elszegényedés, valamint az értéktelenség érzése.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Foglalkoztatás növekedése
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	• Gazdasági program, • Szociális Szolgáltatástervezési koncepció, • Integrált Településfejlesztési stratégia és Településfejlesztési koncepció
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	• Közfoglalkoztatási cél meghatározása • Pályázat benyújtása • Közfoglalkoztatás megvalósulása
Az intézkedés felelőse	Polgármester
Az intézkedés megvalósításának határideje	Évente ismétlődően, a pályázati kiírásnak megfelelően.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	• Álláskeresők számának csökkentése, • Foglalkoztatás növelése
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pénzügyi- és humánforrás
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Kockázat: pályázat eredménytelensége Csökkentése: pályázatíró megfelelő felkészítése, pályázati lehetőség kihasználása
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	„Ebben az esetben nem releváns”

Intézkedés címe:	Egészségügyi szolgáltatások fejlesztése, szűrések, egészségtudatosságra ösztönző programok.
Feltárt probléma megnevezése	Munkanélküliség miatt kialakuló mentális és egészségügyi problémák.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Egészségügyi mutatók javulása a munkanélküliek körében.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	• Szociális Szolgáltatástervezési koncepció, • Integrált Településfejlesztési stratégia és Településfejlesztési koncepció
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	• Lakosság tájékoztatása, igényfelmérés • Fejlesztési, működési terv elkészítése • Szűrővizsgálatok szervezése, lebonyolítása
Az intézkedés felelőse	Polgármester
Az intézkedés megvalósításának határideje	Nincs határidő, a megvalósulása folyamatos kell, hogy legyen.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	• Egészségügyi mutatók javulása a munkanélküliek körében, • Álláskeresőik számának csökkentése
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán, pénzügyi, technikai forrás
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Kockázat: érdektelenség Csökkentése: széleskörű tájékoztatás
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	„Ebben az esetben nem releváns”

Intézkedés címe:	Piacképes képzési lehetőségek kihasználása.
Feltárt probléma megnevezése	A szakképzettség és a digitális írástudás hiánya akadályozza a munkanélküliek munkaerő-piacon történő elhelyezkedését.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Magasabb szintű munkaerő-piaci megfelelés
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	• Szociális Szolgáltatástervezési koncepció, • Integrált Településfejlesztési stratégia és Településfejlesztési koncepció
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	• Képzési cél meghatározása • Pályázat benyújtása • Képzés megvalósulása
Az intézkedés felelőse	Felelős: Polgármester
Az intézkedés megvalósításának határideje	A pályázati kiírásnak megfelelően.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	• Álláskeresők számának csökkentése, • Foglalkoztatás növelése
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pénzügyi- és humánforrás
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Kockázat: pályázat eredménytelensége Csökkentése: pályázati író megfelelő felkészítése, pályázati lehetőség kihasználása
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	„Ebben az esetben nem releváns”

Intézkedés címe:	Gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése.
Feltárt probléma megnevezése	Gyermekek veszélyeztetettségének megemelkedése.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megszüntetése szociális, gyermekjóléti szolgáltatásokon, felzárkóztatási, fejlesztési, szabadidős programokon keresztül.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	• Gazdasági program, • Szociális Szolgáltatástervezési koncepció, • Integrált Településfejlesztési stratégia és Településfejlesztési koncepció
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	• Szakemberek segítségével családok felkutatása • Tematika, programok kidolgozása • Programok szervezése
Az intézkedés felelőse	Felelős: Polgármester
Az intézkedés megvalósításának határideje	Nincs határidő, a megvalósulása folyamatos kell, hogy legyen.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	• Gyermekvédelmi alapellátásba, védelembe vett gyermekek számának csökkentése,
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pénzügyi- és humánforrás
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Kockázat: érdektelenség, résztvevők motiválatlansága Csökkentése: megfelelő téma, program választás
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	„Ebben az esetben nem releváns”

Intézkedés címe:	Bölcsőde és óvoda fejlesztése
Feltárt probléma megnevezése	Óvodai melegítőkonyha leromlott állapotú, felszereltsége elavult. Bölcsődei eszközpark hiányos.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A 0-6 éves korú gyermekek ellátási színvonalának javítása
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	• Gazdasági program, • Szociális Szolgáltatástervezési koncepció, • Integrált Településfejlesztési stratégia és Településfejlesztési koncepció
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	• Pályázati/forrás igény benyújtása • Kivitelezés • Engedélyeztetés • Átadás
Az intézkedés felelőse	Polgármester
Az intézkedés megvalósításának határideje	Pályázati lehetőségekhez igazodva.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	• Felújítás és eszközbeszerzés
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán, pénzügyi, technikai forrás
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Kockázat: pályázat eredménytelensége, pénzügyi forrás hiánya Csökkentése: pályázati lehetőség kihasználása, pénzügyi forrás felkutatása
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	„Ebben az esetben nem releváns”

Intézkedés címe:	Szabadidős programok szervezése, biztonságos kulturált színterek működtetése.
Feltárt probléma megnevezése	14. év feletti gyermekek szórakozási lehetőségének hiánya.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	14. év feletti gyermekek szórakozási lehetősége biztosítottá válik.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	• Gazdasági program, • Integrált Településfejlesztési stratégia és Településfejlesztési koncepció
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	• Pályázat/forrás keresés • Pályázati/forrás igény benyújtása • Kivitelezés • Engedélyeztetés • Átadás
Az intézkedés felelőse	Polgármester
Az intézkedés megvalósításának határideje	Nincs határidő, a megvalósulása folyamatos kell, hogy legyen.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	• Szabadidős programok, szórakozási lehetőségek szervezése.
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán, pénzügyi, technikai forrás
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Kockázat: pályázat eredménytelensége, pénzügyi forrás hiánya Csökkentése: pályázati lehetőség kihasználása, pénzügyi forrás felkutatása
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	„Ebben az esetben nem releváns”

Intézkedés címe:	Sportpálya felújítása, fejlesztése, tanuszoda, strand építése. Tornaterem bővítése, kerékpárút következő szakaszának megépítése. Sport-és játszóeszközök felújítása, bővítése.
Feltárt probléma megnevezése	Sportlehetőségek korlátozott elérhetősége.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A települési sportélet megújítása keretében új sport és szabadidős létesítmények, eszközök építése illetve a meglévők rehabilitációja.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	• Gazdasági program, • Szociális Szolgáltatástervezési koncepció, • Integrált Településfejlesztési stratégia és Településfejlesztési koncepció
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Új Roma Stratégia(2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) • Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	• Pályázat keresés • Pályázati igény benyújtása • Kivitelezés • Engedélyeztetés • Átadás
Az intézkedés felelőse	Polgármester
Az intézkedés megvalósításának határideje	Pályázati lehetőségekhez igazodva
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	• Új/felújított sportlétesítményekben sportolási lehetőség elérése, eszközbeszerzés
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán, pénzügyi, technikai forrás
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Kockázat: pályázat eredménytelensége Csökkentése: pályázati lehetőség kihasználása
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	„Ebben az esetben nem releváns”

Intézkedés címe:	Közösségi kapcsolatok erősítése, magány, értéktelenség csökkentése, egészségügyi mutatók javulása.
Feltárt probléma megnevezése	Értéktelenség érzése, elmagányosodás, egészségi állapot romlása.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Közösségi kapcsolatok erősítése, magány, értéktelenség csökkentése, egészségügyi mutatók javulása.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	• Szociális Szolgáltatástervezési koncepció, • Integrált Településfejlesztési stratégia és Településfejlesztési koncepció
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	• Célcsoport beazonosítása • Lakossági tájékoztatók, szervezetek bemutatása, népszerűsítése • Új tagok bevonása • Programok szervezése • Közösségi együttlétek rendszeresítése
Az intézkedés felelőse	Polgármester
Az intézkedés megvalósításának határideje	Megvalósulása folyamatos.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	• Nyugdíjas korú lakosság bevonása a település életébe.
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pénzügyi- és humánforrás
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Kockázat: érdektelenség, finanszírozási problémák Csökkentése: kommunikáció, közösségi kapcsolatok erősítése, támogatások növelése
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	„Ebben az esetben nem releváns”

Intézkedés címe:	Generációs programok szervezése.
Feltárt probléma megnevezése	Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Generációk találkozása, közösségi tanulás és élmény
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	• Szociális Szolgáltatástervezési koncepció, • Integrált Településfejlesztési stratégia és Településfejlesztési koncepció
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	• Célcsoport meghatározása • Programtervek kidolgozása • Programok megvalósítása • Kapcsolatok fenntartása
Az intézkedés felelőse	Polgármester
Az intézkedés megvalósításának határideje	Évente több alkalommal ismétlődően
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	• Generációs különbségek megismerése, elfogadása, támogatása
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pénzügyi- és humánforrás
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Kockázat: érdektelenség Csökkentése: kommunikáció, egyéni motiválás
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	„Ebben az esetben nem releváns”

Intézkedés címe:	Képzési lehetőségek kihasználása, pályázatok figyelése.
Feltárt probléma megnevezése	Digitális írástudás hiánya.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A digitális írástudással az idők kirekesztődés, elmagányosodás érzésének csökkentése. Ezen ismerettel való rendelkezés a szellemi képességet és a fizikális állapotot erősíti.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	• Szociális Szolgáltatástervezési koncepció, • Integrált Településfejlesztési stratégia és Településfejlesztési koncepció
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	• Képzési célnak megfelelő pályázati lehetőség • Pályázat benyújtása • Képzés megvalósulása
Az intézkedés felelőse	Polgármester
Az intézkedés megvalósításának határideje	A pályázati kiírásnak megfelelően
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	• Digitális írástudás elsajátítása
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pénzügyi- és humánforrás
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Kockázat: pályázat eredménytelensége Csökkentése: pályázati megfelelő felkészítése, pályázati lehetőség kihasználása
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	„Ebben az esetben nem releváns”

Intézkedés címe:	Piacképes képzési lehetőségek kihasználása.
Feltárt probléma megnevezése	Tartós munkanélküliség csökkentése a nők esetében.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Magasabb szintű munkaerő-piaci megfelelés.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	• Szociális Szolgáltatástervezési koncepció, • Integrált Településfejlesztési stratégia és Településfejlesztési koncepció
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	• Képzési cél meghatározása • Pályázat benyújtása • Képzés megvalósulása
Az intézkedés felelőse	Polgármester
Az intézkedés megvalósításának határideje	A pályázati kiírásnak megfelelően
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	• A nők elhelyezkedési esélyének növekedése.
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pénzügyi- és humánforrás
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Kockázat: pályázat eredménytelensége Csökkentése: pályázati író megfelelő felkészítése, pályázati lehetőség kihasználása
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	„Ebben az esetben nem releváns”

Intézkedés címe:	A nők foglalkoztatási esélyeinek növelése érdekében új foglalkoztatási helyek létrehozása, meglévők bővítése, továbbá új foglalkoztatási alternatívák keresése. Családbarát munkahelyek ösztönzése, családbarát intézkedések az intézményekben.
Feltárt probléma megnevezése	A GYÁS, GYED, GYES-ről visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A nők foglalkoztatási esélyeinek növelése, a női tartós munkanélküliség esélyének csökkentése. Családbarát intézkedésekkel a munka és a gyermeknevelés egyensúlyának elérése.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	• Gazdasági program, • Szociális Szolgáltatástervezési koncepció, • Integrált Településfejlesztési stratégia és Településfejlesztési koncepció
A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	• Pályázat/forrás keresés • Pályázati/forrás igény benyújtása • Kivitelezés • Engedélyeztetés • Átadás
Az intézkedés felelőse	Polgármester
Az intézkedés megvalósításának határideje	A pályázati kiírásnak megfelelően. A családbarát munkahely kialakítása nem pályázatfüggő, nincs határidő, a megvalósulása folyamatos kell, hogy legyen.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	• A nők foglalkoztatásának nagyobb esélye a gyermekvállalás után
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán, pénzügyi, technikai forrás
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Kockázat: pályázat eredménytelensége, pénzügyi forrás hiánya, intézkedés elmaradása Csökkentése: pályázati lehetőség kihasználása, pénzügyi forrás felkutatása, intézkedés
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	„Ebben az esetben nem releváns”

Intézkedés címe:	Szabadidős programok szervezése, bővítése. Egészségügyi alapellátás mellett új szolgáltatások (pszichológus, gyógytornász) bevezetése, elérhetőségének javítása.
Feltárt probléma megnevezése	Magányérzet, közösségi kapcsolatok hiánya, mentális állapot romlása.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A női szerepeknek való megfelelés miatti mentális állapot egyensúlyban tartása.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	• Gazdasági program, • Szociális Szolgáltatástervezési koncepció, • Integrált Településfejlesztési stratégia és Településfejlesztési koncepció
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	• Igényfelmérés • Lehetőségek számbavétele • Forrás biztosítása • Szabadidős, sport, eü-i rendezvények szervezése • Rendszeresség biztosítása
Az intézkedés felelőse	Polgármester
Az intézkedés megvalósításának határideje	Pénzügyi források függvényében, folyamatos.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	• A női szerepeknek való megfelelés miatti mentális állapot egyensúlyban tartása.
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán, pénzügyi forrás
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Kockázat: alacsony részvétel, rendszeresség és időhiány Csökkentése: igényekhez igazodó programok
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	„Ebben az esetben nem releváns”

Intézkedés címe:	Internethez való hozzáférést segítő képzések szervezése. Közösségi önségítő csoportok támogatása.
Feltárt probléma megnevezése	Elszigetelődés, közösségi kapcsolatok hiánya
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek, fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknél vagy fogyatékosat ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre kevés lehetősége van. A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	• Szociális Szolgáltatástervezési koncepció, • Integrált Településfejlesztési stratégia és Településfejlesztési koncepció
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	• Képzési célnak megfelelő pályázati lehetőség • Pályázat benyújtása • Képzés megvalósulása
Az intézkedés felelőse	Polgármester
Az intézkedés megvalósításának határideje	A pályázati kiírásnak megfelelően
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	• A fogyatékos személy digitális írástudás elsajátítása
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pénzügyi- és humánforrás
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Kockázat: pályázat eredménytelensége Csökkentése: pályázati megfelelő felkészítése, pályázati lehetőség kihasználása
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	„Ebben az esetben nem releváns”

Intézkedés címe:	Közzolgáltatást nyújtó intézmények teljes akadálymentesítése.
Feltárt probléma megnevezése	Közzolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése nem teljes.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A fogyatékkal élők akadálymentes közzolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek segítése.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	• Szociális Szolgáltatástervezési koncepció, • Integrált Településfejlesztési stratégia és Településfejlesztési koncepció
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	• Pályázatfigyelés • Pályázat benyújtása • Tervezés • Kivitelezés • Átadás
Az intézkedés felelőse	Polgármester
Az intézkedés megvalósításának határideje	A pályázati kiírásnak megfelelően
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	• A fogyatékkal élők akadálymentes közlekedése
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pénzügyi, technikai
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Kockázat: pályázat eredménytelensége Csökkentése: pályázati lehetőség kihasználása
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	„Ebben az esetben nem releváns”

Intézkedés címe:	Utak, járdák, árkok, közterületek felújítása.
Feltárt probléma megnevezése	Utak, járdák, árkok, közterületek állapota nem megfelelő.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Cél: A fogyatékkal élők akadálymentes közszolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek segítése.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	• Szociális Szolgáltatástervezési koncepció, • Integrált Településfejlesztési stratégia és Településfejlesztési koncepció
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	• Pályázatfigyelés • Pályázat benyújtása • Tervezés • Kivitelezés • Átadás
Az intézkedés felelőse	Polgármester
Az intézkedés megvalósításának határideje	A pályázati kiírásnak megfelelően
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	• A fogyatékkal élők akadálymentes közlekedése
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pénzügyi, technikai
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Kockázat: pályázat eredménytelensége Csökkentése: pályázati lehetőség kihasználása
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	„Ebben az esetben nem releváns”

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	Feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Településszintű probléma												
1.	Közfoglalkoztatás, foglalkoztatás bővítése, piacképes képzések	Teljes foglalkoztatottság hiánya	foglalkoztatás növekedése	Gazdasági program, Szociális Szolgáltatástervezési koncepció, Integrált Településfejlesztési stratégia és Településfejlesztési koncepció	Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)	közfoglalkoztatási rendszer továbbfejlesztése, új foglalkoztatási lehetőségek keresése, képzések	Polgármester	2028. december 31.	foglalkoztatási, képzési mutatók	humán, pénzügyi	forrás esetén folyamatos	Nem releváns.
2.	Egészségügyi szolgáltatások fejlesztése, szűrések, szabadidős programok	Rossz fizikai, mentális egészségi állapot	egészségfejlesztés, aktív szabadidő eltöltés	Gazdasági program, Szociális Szolgáltatástervezési koncepció, Integrált Településfejlesztési stratégia és	Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nők és Férfiak Társadalmi	egészségügyi, szabadidős programok	Polgármester	2028. december 31.	egészségi állapot, szükséglet mutatók	humán, pénzügyi, technika	forrás esetén folyamatos	Nem releváns.

				Településfejlesztési koncepció	Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogytékosságügy i Program (2015-2025) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)							
3.	Kerékpárút építésének folytatása, utak, járdák felújítása	Biztonságos közlekedés részbeni hiánya	biztonságos közlekedés	Gazdasági program, Szociális Szolgáltatástervezési koncepció, Integrált Településfejlesztési stratégia és Településfejlesztési koncepció	Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogytékosságügy i Program (2015-2025) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	minőségi közlekedés	Polgármester	2028. december 31	fejlesztési mutatók, akadálymentesítés aránya	humán, pénzügyi, technika	forrás esetén folyamatos	Nem releváns.

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Közfoglalkoztatás folytatása, új foglalkoztatási alternatívák keresése	tartós munkanélküliség miatti elszegényedés,értéktelenség érzése	foglalkoztatás növekedése	Gazdasági program, Szociális Szolgáltatástervezési koncepció, Integrált Településfejlesztési stratégia és Településfejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	közfoglalkoztatási rendszer továbbfolytatása, új foglalkoztatási lehetőségek keresése	Polgármester	2028. december 31.	foglalkoztatási mutatók	humán, pénzügyi	forrás esetén folyamatos	Nem releváns.
2	Egészségügyi szolgáltatások fejlesztése, szűrések, egészségtudatosságra ösztönző programok	munkanélküliség hatása:mentális problémák, rossz egészségi állapot	eü. mutatók javulása	Szociális Szolgáltatástervezési koncepció, Integrált Településfejlesztési stratégia és Településfejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	pszichológus alkalmazása, egészségügyi programok, szűrések népszerűsítése	Polgármester	2028. december 31.	egészségi állapot mutatók	humán, pénzügyi, technikai	forrás esetén folyamatos	Nem releváns.
3	Piacképes képzések indítása	szakképzettség hiánya, digitális írástudás hiánya	magasabb szintű munkaerő-piaci megfelelés	Szociális Szolgáltatástervezési koncepció, Integrált Településfejlesztési stratégia és Településfejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	képzési programok,	Polgármester	2028. december 31.	képzési mutatók	humán, pénzügyi	forrás esetén folyamatos	Nem releváns.
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Gyermekek	Család működési	Működési zavarok	Gazdasági	Magyar Nemzeti	szociális,gyer	Polgármester	2028.	veszélyezt	humán,	forrás esetén	Nem releváns.

	veszélyeztetettségének megszüntetése	zavarai	megelőzése, megszüntetése	program, Szociális Szolgáltatástervezési koncepció, Integrált Településfejlesztési stratégia és Településfejlesztési koncepció	Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	mekjóléti szolgáltatások, felzárkóztatási, szabadidős programok bővítése		december 31.	ettség megszűnése, működési zavarok csökkenése	pénzügyi	folyamatos	
2	Bölcsőde és óvoda fejlesztése	Óvodai melegítőkonyha leromlott állapotú, felszereltsége elavult. Bölcsődei eszközpark hiányos.	0-6 éves korú gyermekek ellátási színvonalának javítása	Gazdasági program, Szociális Szolgáltatástervezési koncepció, Integrált Településfejlesztési stratégia és Településfejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	felújítás és eszközbeszerzése	Polgármester	2028. december 31.	fejlesztési mutatók	humán, pénzügyi, technikai	forrás esetén folyamatos	Nem releváns.
3	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált szintek működtetése	14. év feletti gyermekek szabadidős, szórakozási lehetőségének hiánya	fiatalok számára biztonságos, kulturált szórakozási lehetőségek	Gazdasági program, Integrált Településfejlesztési stratégia és Településfejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	szórakozási lehetőség bővítése	Polgármester	2028. december 31.	szükséglet kielégítés	humán, pénzügyi, technikai	forrás esetén folyamatos	Nem releváns.

4	Sport területek, épületek, fejlesztése, kialakítása	sportlehetőségek, korlátozott elérhetősége	egészségfejlesztés, aktív szabadidő eltöltés	Gazdasági program, Szociális Szolgáltatástervezési koncepció, Integrált Településfejlesztési stratégia és Településfejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	sportlehetőségek fejlesztése, tanuszoda, strand kialakítása, tornaterem bővítése, kerékpárút következő szakaszának megépítése	Polgármester	2028. december 31.	egészségi állapot, fejlesztési , mutatók, szükséglet kielégítése	humán,pénzüg yi, technikai	forrás esetén folyamatos	Nem releváns.
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Képzési programok szervezése	tartós munkanélküliség	munkanélküliség csökkentése	Gazdasági program, Szociális Szolgáltatástervezési koncepció, Integrált Településfejlesztési stratégia és Településfejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	bővíteni a képzési programok elérhetőségi körét	Polgármester	2028. december 31.	elhelyezkedési mutatószámok, képzés eredmény es befejezése	humán, pénzügyi	forrás esetén folyamatos	Nem releváns.
2	Foglalkoztatási esélyek növelése	gyermeknevelésből való visszatérés a munka világába nehezített	munkaerő-piacra történő visszatérés elősegítése	Gazdasági program, Szociális Szolgáltatástervezési koncepció, Integrált Településfejlesztési stratégia és Településfejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	foglalkoztatás növelése új foglalkoztatási alternatívákkal	Polgármester	2028. december 31.	foglalkoztatási mutatók	humán,pénzüg yi, technikai	forrás esetén folyamatos	Nem releváns.

3.	Elmagányosodás megelőzése	elmagányosodás	család egyensúlyának elősegítése	Gazdasági program, Szociális Szolgáltatástervezési koncepció, Integrált Településfejlesztési stratégia és Településfejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	szabadidős programok, egészségügyi szolgáltatások bővítése	Polgármester	2028. december 31.	fejlesztési mutatók	humán, pénzügyi,	forrás esetén folyamatos	Nem releváns.
IV. Az idősök esélyegyenlősége												
1	Közösségi kapcsolatok erősítése, magány csökkentése, eü mutatók javulása	elmagányosodás, értéktelenség érzése, rossz eü. állapot	mentális, eü. egyensúly kialakítása	Szociális Szolgáltatástervezési koncepció, Integrált Településfejlesztési stratégia és Településfejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Az aktivitást és függetlenséget megőrző programok.	Polgármester	2028. december 31.	programok részvételi aránya, eü állapot mutatók	humán, pénzügyi	forrás esetén folyamatos	Nem releváns
2	Generációs programok szervezése	nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége	erősítés	Szociális Szolgáltatástervezési koncepció, Integrált Településfejlesztési stratégia és Településfejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	generációs programok szervezése	Polgármester	2028. december 31.	programok on való részvételi arány	humán, pénzügyi	forrás esetén folyamatos	Nem releváns
3	Képzések indítása	digitális írástudás hiánya	kirekesztődés, elmagányosodás csökkentése,	Szociális Szolgáltatástervezési koncepció,	Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	képzési programok	Polgármester	2028. december 31.	képzési mutatók, eü állapot	humán, pénzügyi	forrás esetén folyamatos	Nem releváns

			szellemi, fizikai képesség erősödése	Integrált Településfejleszté si stratégia és Településfejleszté si koncepció	(MNTFS 2030) és elemei: Idősgyi Nemzeti Stratégia (2010- 2022), (2023- 2024)				mutatók			
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Internethez való hozzáférést segítő képzések.	Elszigeteltség	elszigeteltség csökkentése	Szociális Szolgáltatástervez ési koncepció, Integrált Településfejleszté si stratégia és Településfejleszté si koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Országos Fogyatékoságügy i Program (2015- 2025)	kommunikáci ós színtér bővítése, honlap fejlesztés	Polgármester	2028. december 31.	honlap használat	pénzügyi, technikai,hum án	forrás esetén folyamatos	Nem releváns
2	Akadálymentesítés	akadálymentes környezet nem 100 %-os	akadálymentesítés	Szociális Szolgáltatástervez ési koncepció, Integrált Településfejleszté si stratégia és Településfejleszté si koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Országos Fogyatékoságügy i Program (2015- 2025)	akadályment esítés	Polgármester	2028. december 31.	akadályme ntesítés aránya	pénzügyi, technika	forrás esetén folyamatos	Nem releváns
3.	Utak, járdák, árkok, közterületek felújítása	akadálymentes környezet nem 100 %-os	akadálymentesítés	Szociális Szolgáltatástervez ési koncepció, Integrált Településfejleszté si stratégia és Településfejleszté si koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Országos Fogyatékoságügy i Program (2015- 2025)	minőségi közlekedés	Polgármester	2028. december 31.	akadályme ntesítés aránya, fejlesztési mutatók	pénzügyi, technika	forrás esetén folyamatos	Nem releváns

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

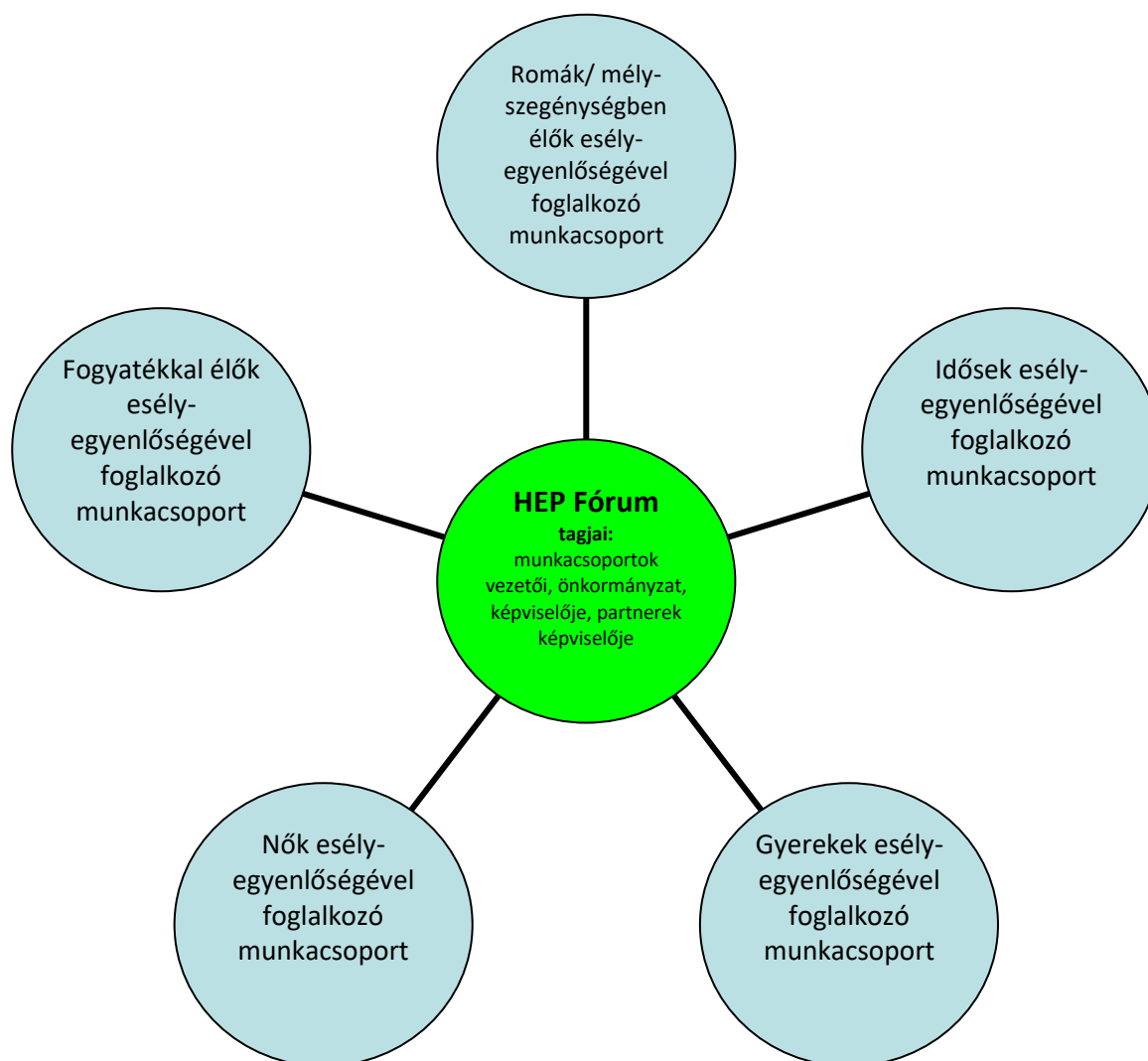
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzeti önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Balogh Zoltán polgármester felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben megtennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítsék képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Besenyszög város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Besenyszög Város Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 19/2024.(II.15.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Besenyszög, 2024. február 15.

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA

Kivonat: Besenyszög Város Önkormányzat Képviselő-testületének 2024. február 15. –én tartott soron következő ülésének jegyzőkönyvéből:

19/2024. (II.15.) számú határozat

Besenyszög Város Önkormányzat 2023-2028 időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programjának elfogadásáról

1. Besenyszög Város Önkormányzatának Képviselő-testülete elfogadja Besenyszög Város Önkormányzatának jelen határozat mellékletét képező új, egységes szerkezetbe foglalt Helyi Esélyegyenlőségi Programját a 2023. és 2028. közötti időszakra, amely 2024. február 15. napjától hatályos.
2. A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy az 1. pontban foglalt döntésének megfelelően a Helyi Esélyegyenlőségi Programot az Önkormányzat nevében írja alá, és tegye meg a szükséges intézkedéseket az intézkedési tervben foglalt feladatok végrehajtása érdekében.
3. A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy az 1. pontban foglalt döntésről értesítse a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóságot, valamint gondoskodjon a 2. pontban foglalt döntéssel összefüggő feladatok végrehajtásáról.

Mellékletek:

I- Határozati javaslat melléklete: Helyi Esélyegyenlőségi Program 2023-2028. (terjedelmére tekintettel elektronikusan kerül csatolásra)

Határozatról értesülnek:

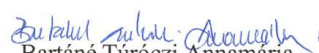
- 1.) Képviselő-testület tagjai H.
- 2.) Balogh Zoltán polgármester H.
- 3.) Dr. Kelles Mária jegyző H.
- 4.) Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság

Balogh Zoltán sk.
polgármester

Dr. Kelles Mária sk.
jegyző

Kivonat hitelélül:
Besenyszög, 2024.február 19.

Bartáné Túróczi Annamária
előadó